

Gazi Hz. Dün Balıkesire Hareket Etiler

Bursa, 21 (Hususi) — Şehrimizde şeref verdikleri günler zarfında tetkik gezintilerini ikmal eden Gazi Hz. dün Gemliğe hareket buyurdular. Gazi Hz. nin şehrimizdeki tetkikatı esnasında iktisadi faaliyetin inkişafı cephesinden esaslı noktalar tesbit buyurdular tahmin edilmektedir. Reiscümhur Hz. Gemliğe, maiyetlerindeki zevat ile birlikte hareket buyurmuşlar, güzergâhta kalabalık halk kütleleri tarafından uğurlama tezahüratı yapılmıştır. Alınan son haberlere göre, Gazi Hz. Gemlikten Bandırmaya azimet buyurmak üzere Gülcemal vapuruna binmişlerdir. Reiscümhur Hz. Bandırmadan hususi bir katarla Balıkesire gideceklerdir. Balıkesir, 21 (Hususi) — Memleket dahilinde

tetkik seyahatine çıkmış bulunan Reiscümhur Hz. ne sevinçle intizar olunmaktadır.

Bandırma, 20 — Reiscümhur Hayretlerini getiren Gülcemal vapuru saat 22 de Bandırma önlüğünde demirledi. Vaktin geç olmasına rağmen iskele civarı, büyük misafiri görmek, selâmlamak isteyen kalabalık bir halk ile doludur.

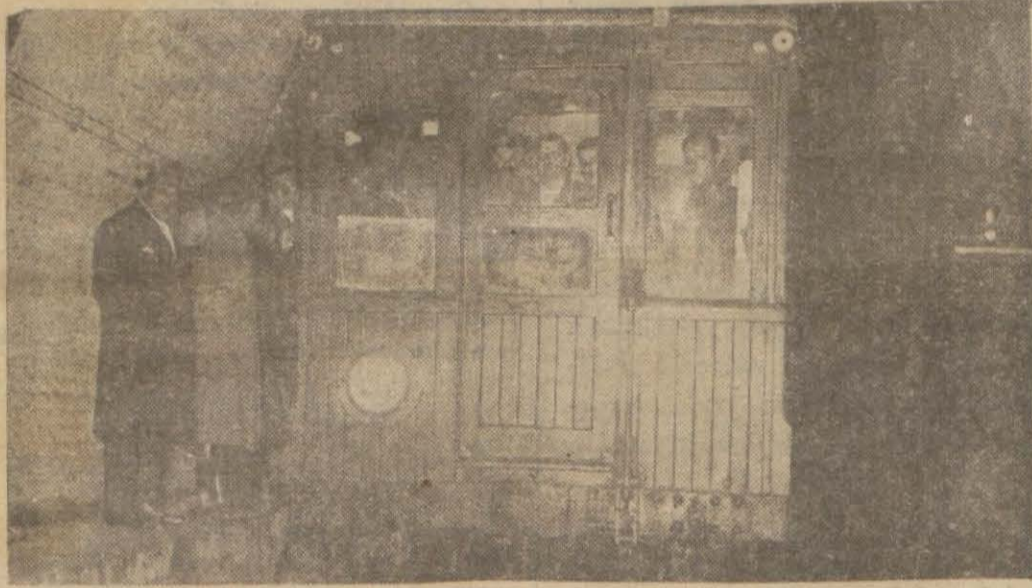
Reiscümhur Hz., vapurda vall belediye reisi ve C. H. F. azasından mürekkep Balıkesir heyetini Bandırma kaymakamını, kabul buyurdular. Bir müddet kaldıktan sonra refakatlerindeki zevat ile birlikte Bandırmaya çıkarak trenlerine bindiler. Gece yarısından sonra Balıkesire hareket ettiler.

Dün Galatasaray bir maç daha yedi ve bu sefer de Beykoz takımile berabere kaldı. Dünkü maçların tafsilâtı spor sayfamızdadır.

Tüneldeki Müthiş Facia Nasıl Cereyan Etti?

Bir Fren Memuru Tekerlekler Arasında Ezilmek Suretile Öldü

Tünelde faciyanın vukubulduğu kısım

Dün öğleden sonra Galata tüneline tüylar ürpertici ve kanlı bir facia vuku buldu, bir fren memuru tekerlekler arasında ezilmek suretile öldü. Facia öğleden sonra üç çeyrek geçe olmuştur. Olan memur 118 numaralı Ali Rıza Efendidir. Bir muharririmiz dün hâdise mahal-

inde yaptığı tetkikat ile şu neticeye vasil olmuştur:

Dün saat üç zeyrek geçe Karaköyden Beyoğluna hareket eden sağ taraftaki tren gittikten kısa bir müddet sonra tünelin ağzında duran kapıcı Kasım Ef. içerden bir inilti işitmiş ve he-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Plânlı İktisat İçin Yeni Bir Proje Hazırlanıyor

Malî Vaziyet Düzgün Bir Yoldadır

Ankara, 21 (Hususi) — Memlekette planlı iktisat sistemine yol açacak olan mühim esaslar şimdiden tebellür etmiş bulunmaktadır. Anlaşıldığına göre, hükümet sanayi sahasında istihsal hareketinin memleket için faydalı bir şekilde yürütmesi hususunda mühim bir proje hazırlıyacaktır. Bu proje, Türkiyede planlı bir sanayi faaliyetine fırsat verecek esasları ihtiva edecektir. Hükümet, dahili ihtiyaç maddelerinin memleket dahilinde yapılmasını, bu sayede her sene harice giden ve mühim bir yekûn tutan Türk parasının memlekette kalmasını esaslı bir prensip olarak kabul

İktisat Vekili Celâl Bey etmiş bulunmaktadır. Bunun te-

mini için de planlı bir iktisat sistemi takip edilmesi zaruri görülmektedir. Temin olunduğuna göre, eylem Gazi Hz. nin maiyetlerinde olarak memleket dahilinde tetkik seyahati yapmakta olan İktisat Vekili Celâl Bey buraya döndükten sonra çok ciddi ve mühim kararlar verilecek ve bu kararlar, hazırlanması takarrür eden yeni iktisat projesinin ana hatlarını teşkil edecektir.

Anlaşıldığına göre, memlekette fabrikacılığın inkişafı için tahdit siyaseti lüzumlu görülmektedir. Fabrikacılar arasında zararlı re-

(Devamı 9 uncu sayfada)

Büyük Harpte

İstanbul'u Çar Rusyasına Kim Vadetmişti ?

Yazan: Pol Allar

Büyük harbin uzun münakaşalara sebep olan mevzularından biri de İstanbul'un Çar Rusyasına peşkeş çekilmiş olmasından doğan fikir ihtilâfidir. Suale maruz kalan İngiltere bu hususta haberi olmadığını söylediği gibi Fransız devlet Ricali de, başta Puankare olmak üzere, bu gizli pazarlığı daima inkâr edegelmişlerdir. Bir, iki güne kadar başlayacak olan neşriyatımız; tarihin karanlık kalmış mühim bir safhasını size aydınlatacaktır.

Bekleyiniz

Almanya'da İngiliz Casusları

Bugün 8 inci sayfamızda okuyacaksınız.

Şam Şehri Açlar Kafilesinin İstilâsına Uğradı

Halep Civarında On Beş Günde Yirmi Beş Kişi Açlıktan Öldü

Berut, 20 (Hususi) — Suriye'de açlık ve açlık bütün şiddet ve fecaatle hüküm sürmektedir. Şamdan buraya gelen yeni malûmata göre, Halep köylerinden beş yüz kişinin teşkil ettiği açlar kafilesi, bir sefalet yığını halinde Şama gelmişler, hükümet meydanında toplanarak "açız, açız! Ekmek istiyoruz." diye feryat etmişlerdir. Hükümet bir taraftan

nümayişçileri dağıtmakla beraber diğer taraftan da açlara ekmek ve zahire dağıtmak üzere harekete geçmiştir. "Lisanülhal", gazetesinin verdiği malûmata göre Havran ve Cebelüddürüz taraflarında kıtlık felâketine uğramış bulunan köylerden mürekkep aç kafileleri Şam şehrine hareket etmişlerdir. Açlardan bir kısmının yollarında

(Devamı 9 uncu sayfada)

Şehrimizde Bir Kooperatif Bankası Açılacak

Hamdi Bey Teşebbüse Girişiyor

Yeni yapılan bir tetkik ile İstanbul'da son zamanlarda teşkil edilen istihlak kooperatiflerinin muvaffak bir yol üzerinde yürütmekte oldukları neticesine varılmıştır. Liman Şirketi tarafından kurulan kooperatif, ilk günlere nazaran, muamele sahasını hayli genişletmiş bulunmaktadır. Fakat halkın istifade gayesile gösterdiği alâka ile mütenasip olarak Liman kooperatifi, işlerini daha fazla inkişaf ettirmek kararını vermiştir. Diğer taraftan bu kooperatifi kuran Liman Şirketi Müdürü Hamdi Bey, kooperatif şirketlerinin kredi ihtiyacile uğraşmak üzere hususi bir banka açılması lüzumunu ileri sürmüş ve teşebbüse geçmiştir. Bu bankanın müessesileri arasında belediye kooperatifi de bulunacaktır. Banka şehrimizde kurulacak,

Liman Şirketi Umumi Müdürü Hamdi Bey

bu maksatla yakında ihzari bir toplantı yapılarak bankanın nizamnamesi hazırlanacak, sermayesi ve çalışma şekli tespit edilecektir.

Halkın Sesi

Ekmek Niçin
Pahalıdır?

Fırınlarda amele yovmiesi azaldığı ve düştüğü halde ekmek fiyatlarının inmemesi nazarı dik-kati celbetmektedir. Bu yüzden İstanbul halkının fazla olarak ha tada 32 bin lira vardığına ait bir hesaptan dün bahsetmiş-tik. Bu hususta kendileri gördüğümüz bazı kimselerin mütalealarını şu satırlarda okuyacaksınız:

Hüseyin Şahin B. (Cihangir Hav-yar sokak)

— Ekmek, et, süt ve su mesele-leri belediyenin en mühim vazifesini teşkil eder. Bunlardan su meselesi, ter osun belediyeye geçmesiyle bir hal yoluna girmiş demektir. Fakat diğer meseleler, bi.hassa ekmek me-selesi olduğu gibi duruyor. Ben bugün ekmeği çok pahalı bulmıyo-rum. Fakat asıl cinirliğin şey ekmeklerin fena pişirilmesi. Bazı fırınlar çok güzel ekmek yapıyor. Ancak kenar mahallerdeki fırınların ekmekleri bazan yeni miyecek kadar fena ve hamurdur. Sıkı bir kontrol lazım.

★

Mehmet B. (Beşiktaş Akaretler)

— Bizim Beşiktaş fırınlarında ekmekler çok lyl çıkıyor. Burada hamur veya fena undan yapılmış ekmek bulamazsınız. Fakat ben ekmek fiyatının pahalı olduğuna ka-niim. Belediyeye çok esası bir tetkik yapacak olursa ekmeği kilo başına kırk para daha indirebilir. Çünkü odun, amele ücreti gibi masraflar bu sene geçen senelere nazaran daha azdır. Bu cihetlerin göz önünde tutulması icap eder.

★

Kemalettin Ali B. (Maliye memur-larından)

— Ben belediyenin birçok işlerini beyeniyorum. Belediyeye sessiz, sadasız çalışarak birçok işler başarıyor. Fakat bu arada en esası işlerden bazıları ihmal edilmiş veyahut unu-tulmuştur. Meselâ ekmek ve süt me-selesi böyle olmuştur. Bu iki mesele şehirliğin hayatına alâ adardır. Süt ve ekmek meseleleri halledilmedikçe işler tamamlanmış olamaz.

Gazete Adedi

İstanbul'da Günde (23)
Gazete İntişar Ediyor

Yapılan bir tetkike göre şeh-rimizde elyevm muhtelif lisanlarda 23 gündelik gazete intişar et-mektedir. Bunların dokuzu Türk-çe, biri Almanca, üçü Fransızca, dördü Rumca, beşi Ermenicedir. Ayr.ca haftalık olarak yedi Er-menice, altı Fransızca, iki Rumca, iki İngilizce ve bir de İtalyanca mecmua çıkmaktadır.

Damızlık Fidanlar

Memleketimize hariçten idhal edilecek fidanlar kontenjandan hariç bırakılmıştır. Yalnız Ziraat Vekâletinden müsaade alanlar fi-danı idhal edebileceklerdir.

Ziraat Vekâleti memleketimiz-de yetiştirilen fidanların ithaline müsaade vermemektedir. Yalnız memleketimizde bulunmayan da-mızlık fidanlara müsaade edil-mektedir.

DAHİLİ HABERLER

Üç Tane Elmas Yüzük
Kurnaz Bir Hırsızın Ağzından Çıkarılıp
Sahibine Teslim Edildi

Dün şehrimizde garip bir hırsızlık hadisesi ol-muştur. Meselenin garabeti şuradadır: İbrahim is-minde bir adam Türbe caddesinde doktor Atif Beyin muayenehanesine gelmiş, fena halde hasta olduğunu, muayene edilerek bir reçete yazılmasını istemiştir. Doktor Bey hastayı muayene etmiş, bir aralık küçük bir iş için dışarıya çıkmıştır. Doktorun uzaklaşmasını fırsat bilen sahte hasta derhal yerinden fırlayarak bir solukta muayenehanenin üst katına çıkmış, konsolu karıştırmış ve Atif Beyin

validesine ait üç tane elmas yüzüğü çalarak dışarı çıkmış ve kaçmaya başlamıştır. Vaziyeti anlayan Atif Bey hemen polise haber vererek hırsızın takip ettirmiştir. Polisler İbrahimi yarı yolda yakalamışlar ve çaldığı yüzükleri bulmak için üzerini aramışlar, fakat gariptir ki hiç birşey bulamamışlardır. Nihayet polislerden biri hırsızın ağzında gayritabii bir şişkinlik görmüş ve ağzını açtırmıştır. Hırsız ağzını açınca elmas yüzükleri dişleri arasında durduğu hayretle görülmüş ve alınarak sahibine iade edilmiştir. İbrahim Adliyyeye verilmiştir.

Yağmur

Vilâyetimizde Kuraklık
Tehlikesi Kalmadı

Bu sene İstanbul ziraat mın-takasının yazlık ekim vaziyeti biraz tehlikeli görülmüyordu. Çünkü bütün yaz yağmursuz geçmişti. Köylü nadas yapamadığı gibi yazlık ekin de ekememiştir.

Fakat iki ay evvel başlıyan fasılalı yağmurlardan sonra hava-lar çok müsait gittiği için köylü kâfi miktarda tohum atabilmiştir. Bununla birlikte köylüler durmadan tarla sürmekte ve ekin ekmekte-dir.

Bu sene İstanbul ekim itibari-le geçen seneleri çok geçmiştir. yağmur mevsiminden itibaren bu-güne kadar İstanbul ziraat mın-takasına 300 milimetre yağmur düşmüştür. Ziraatçiler bu miktarı İstanbul bereketi için kâfi buluyorlar.

Esnaf İşleri

Ticaret Odası Para
Cezası Alıyor

Geçen sene Ticaret odasına otuz bine yakın küçük esnafın kay-di yapılmıştı. Bunlara verilen ve-sika beş senelik olmakla beraber her sene ölenlerle işten çıkan ve-ya yeniden esnaf olanların adet-lerini tespit için kayıtlar teedit edilmektedir. Elli beş kadar es-naf Ticaret Odasına kaydedilme-mek hususunda ısrar göster dik-lerinden bunlardan beşer lira para alınması takarrür etmiştir.

Diğer taraftan yeniden on beş kadar esnaf teşkilâtının bü-ro-ları birleştirilecektir. Bu teşek-ülter de müşterek bürolarını ya-kinde dördüncü Vakıf Hanında açacaklardır.

Kâğıthanede
Ağaç
Yetiştiriliyor

İstanbul Vilâyeti ve Belediye şehrin ağaçlandırılmasına büyük bir ehemmiyet vermektedir. Bu-nun için Kâğıthane'de bir ağaç-landırma fidanlığı tesisine karar verilmiştir. Bunun için (50) dön-ümlük bir arazi ayrılmış ve burası gayri müsmir fidanlık ha-line sokulmaya başlanmıştır.

Buraya fide ve tohum halinde süs ağaçları, çınar, akasya, çam vesaire dikilmiye başlanmıştır. Burada yetişen ağaçlar şehir yollarının kenarlarına ve mesire-lere dikilecektir. Son günlerde üsküldar ve modayo çam ve sair ağaçlar dikilmiye başlanmıştır.

Bir Yankesici

Sabikalı Çakır Mehmet Boyoğ-lunda tramvayda Şükrü Efendi isminde zatın cebinden cüzdanını çalarken yakalanmıştır.

Ahmet Reis

Yazan: Piyer Melon
Pariste çıkan Tan gazete-sinin açtığı tefrika mü-sabakasının birinciliğini kazanmış ve yirmi küsur eser arasından seçilip beğenilmiş bir macera ve bir aşk destanıdır

Bu eserde, İspanyol, İtalyan ve Fransız sahillerini komşuka-pısı gibi ziyaret eden Türk denizcilerinin humasigatını, Ak-denizi karış, karış dolaşan Türk korsanlarının meşhur Andre Dorya ile geçen ve devlere parmak ısırtan kahramanlıklarını bulacaksınız. Son Posta, yakında, bu eseri neşretmekle karilerine yeni bir hizmette bulunmuş olduğuna kanidir.

Hırsız Hamal

Taşdığı Eşyadan Bir Kıs-mını Çalıp Kaçmış

Polisler dün hırsızlık yapan bir hamal yakalamışlardır. Yap-tığımız tahkikata göre Rasim Efendi isminde bir yazmacı Çak-makçılar yokuşunda bir dükkân-dan dört paket yazma kumaş, gömlek ve sair eşya almış, bun-ları İzak isminde bir hamala tes-lim etmiştir. İzak eşyayı balık pazarına götürürken bir aralık dar bir sokakta durmuş, eşyaları karıştırarak içinden on sekiz tane gömlek aşırması, sonra geriye ka-lan eşyayı Balıkpazarına götür-müştür. Fakat Rasim Efendi eş-yaları muayene edip eksik oldu-ğunu görünce İzakı yakalamak istemiştir. Başına gelecek felâ-ketin farkında olan İzak savuş-mak istemiş, fakat yakalanmıştır.

Bir Kavga

Alış Veriş Yapan Bir
Madam Dayak Yedi

Evvelki gün Mahmutpaşa'da bir alış veriş meselesinden bir müşteri ile dükkân sahibi arasın-da tuhaf bir hâdise olmuştur. Zaruhi isminde bir madam Mah-mutpaşa'da Ali İhsan Efendinin dükkânına gitmiş öteberi almak için pazarlığa girişmiştir. Fakat madam pazarlık hususunda çok müşkülât gösterdiğinden dükkân sahibinin canı sıkılmış, bunun neticesi olarak arayerde bir kav-ga başlamıştır. Neticede madam Zaruhi dayak yiyerek dükkândan ayrılmış ve karakola gidip Ali İhsan Efendiyi şikâyet et-miştir.

Günün Tarihi

Yeni Bir Vatan
Arıyorlarmış!

Birkaç gündüberi İstanbul so-kaklarında iki garip seyyah dolaş-maktadır. Bunların garabetleri kıya-fetlerinde değil, taşdıkları ve bil-hassa dükkân, kahve vesair müesse-selere tevzi ettikleri kartlardadır.

Bu iki genç seyyah semt semt dolaşarak "Sinyor", hitabla ya-zılmış kartlarını bırakıp gitmekte bir müddet sonra uğrayarak ellerine verilen parayı almaktadır.

Bu garip seyyahların bıraktıkları kartlarda şunlar yazılıdır.

"Almanya'da hâsi olan son bu-han dolayısıyla biz iki genç maiyet-i-mizi temin etmek ve kendimize yeni bir vatan aramak üzere seyahate çıktık. Bu kartlara vereceğiniz para ile geçineceğiz efendim.."

Mübadiil Bonoları

İzmir, 20 (Hususi) — Maliye Vekâletinin bir emrine nazaran firarı Rumlardan kalan emlakın müzayedesinde mübadiil bonoları da kabul edilecektir.

Belediye Tekâüt Nizamnamesi

Belediye Memurları Müdürü Samih Bey Ankara'ya gitmiştir. Samih Bey bir komisyon tarafından hazırlanan belediye memurları tekaüt nizamna-mesi projesini götürmüştür. Ankara-da alâkadar vekâletler projeyi tetkik edecekler ve proje üzerinde icap eden tadilatı yapacaklardır.

Dişçi Ve Eczacı Mektebinde

Geçenlerde dişçi ve eczacı mektebinden müddetleri hitam bulan 16 asistan açığa çıkarılmıştır. Bunlar-dan 13 asistan tekrar temdit imtiha-nına girmişler ve muvaffak olmuş-lardır. Bu 13 asistan vazifelerine iade edilmiştir. Geri kalan üç asi-tan temdit imtihanında muvaffak olamadıklarından açıkta bırakılmış-lardır. Bu üç asistan yerine başka ları alınacaktır.

Hisse Senetleri

Yirmi liraya kadar maaşlı olup Devlet Bankası hisse senedi almış olan memur ve muallimlerin para-ları iade edilmektedir. Hisse senedi almak için kendilerini kaydettirdik-leri halde yüzde kırk tediyeatta bu-lunmadan muhtelif sebeplerden do-layı memuriyet ve muallimlikten ayrılmış olanların paralarının verilip verilmeyeceği hakkında henüz hiç bir emir gelmemiştir. Bunların ver-dikleri Paraların nisfını bankaya irat kaydolunacağı, diğer nisfının ise iade edileceği söylenmektedir.

Kaçakçı

Bir Kadın

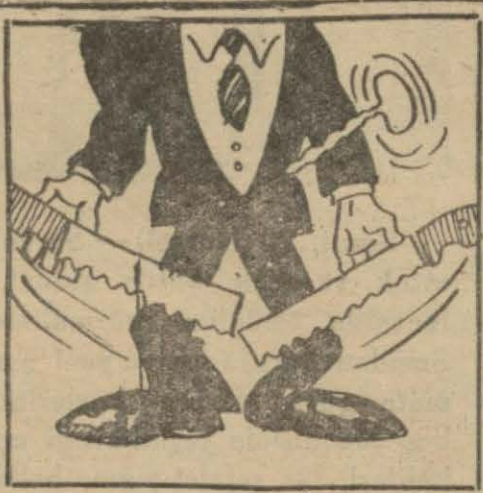
Üsküdar'da oturan Servet Ha-nım isminde bir kadının evinde yapılan taharriyat neticesinde 90 defter sigara kâğıdı bulunarak müsadere edilmiştir. Servet Ha-nım yakalanarak mahkemeye sevk edilmiştir.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

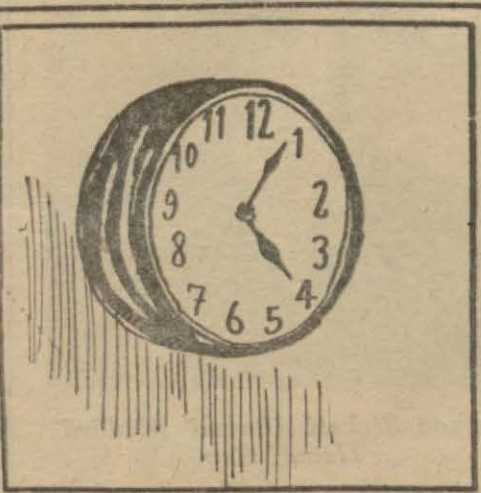
1 — Havalarm ikide birde değişmesinden mi nedir bilmem Hasan Bey..

2 — Vücudümde dehşetli bir kırıklık var.

3 — Hiç uzun yola gelemi-yorum..

4 — On dakikalık yolu ya-rım saatte zor alabiliyorum.

5: Hasan Bey — Aman dostum, sen tıpkı Haliç vapurlarına dönmüş-sün de haberin yok..

Hergün**Kirtasiyecilik
Nasıl
Kaldırılabilir?**

Yazan: Avukat Ferit

Sabık Adliye Müsteşarı

İkûmet resmî muamelelerde kirtasiyeciliği yok etmeye karar verdi. Bir komisyon bu maksatla bir nizamname hazırlamaktadır. Fakat bu iş nasıl mümkündür? Dünkü makalede kirtasiyeciliği doğuran sebeplerden etraflı şekilde bahsedilmişti. Bugün de bazı canlı misaller zikredilmektedir.

Pek büyük bir himmetle Avrupa müdevvenatından aldığımız bir kanun mededinin veya bir İcra kanununun tatbikat sahasını da uğradığı güçlüğü düşünelim. Meselâ herhangi bir gayrimenkulün alım ve satımı veya bir alacağın tahsili salâhiyetinin tatbiki vazifesi, memurun anlayabileceği talimatnameler ve izahnamelerle lâyıkile izah edilemez, uhdesine tevdi olunur. Ancak iptidai bir tahsil ile memuriyet hayatına giren ve o ana kadar kanunları şursuz bir şekilde tatbikten başka bir bilgiye sahip bulunmayan bir memurun, bu yeni hukuki vaziyet karşısında en ufak bir hâdiseyi bile mutlaka amirinden sormak mecburiyetini duyacağı tabiidir. Kanunları iyi anlayıp tatbik edebilecek bir memur ise, o kanunların icap ettirdiği teşkilâtın yapılmaması olması o memuru, tekrar istizanlara mecbur kılar. Matteessüf bizde bir kanunun müdevvenatımız arasında sokulupvermesi bütün o sahalardaki ihtiyaçların temin olunduğu zan ve zehabını uyandırıyor. Terziden satın alınabilecek bir firakın arkaya giyilebilmesi için bile birçok levazıma ihtiyaç varken bir kanunun bir millet mevzuatı meyanına sokulabilmesi için levazıma, teşkilâta ihtiyaç olduğu inkâr olunabilir mi? İşte bu teşkilât tamamen yapılmaksızın tatbiki istenen kanunlar tabiidir ki binnetice en ufak bir hâdiseden dolayı da tatbik sahasında şaşkınlıkları ve istiş'ar ve iş'arları, muvaffakiyetsizlikleri intaç eder ve bu muvaffakiyetsizliklerin kabahati kanuna yükletilerek icra kanununun geçirdiği istihaleler gibi mütemadiyen tadilat ile istişgal olunur.

Uhdesine devletin en büyük vazifeleri tevdi olunmuş bir valinin bir defterdarın vazifesindeki salâhiyetsizlikler dolayısıyla en ufak bir şey için istizanlar mecburiyetinde kaldığı devlet makinemizde her gün tesadüf olunan şayanı teessür hallerden değil midir? Bütçelerde bütün muhtemel masrafların lâyıkile tahmin edilememesi veyahut bütçenin mülhakata tevziinde gösterilen kıskançlıklar çok kere en zaruri ve günlük bir ihtiyaç için havale celbinde istişare ve iş'arlarla vakit geçirildiğini ayrıca misallerle izaha ihtiyaç var mıdır?

Ve nihayet herhangi bir iş sahibinin işinin istişarlar neticesi olarak aylarca teahhurlar hiçbir mes'uliyeti intaç etmediği haled mes'uliyeti üzerine alarak kanunî bir hakkı ihkak ettiğinden dolayı birçok memurların tecavülüzü merci veyahut tecavülüz salâhiyet namları altında mes'ul edildikleri daima vakidir. Bu böyle iken artık memurların istiş'ar ve istizanlarının önüne geçmek nasıl mümkün olur?

İşte kanunî vazifesini yapmayan birçok memurlarımızın nazarında emrin kanundan daha üstün tutulması zihniyetini uyandıran bu haleti ruhiyenin çaresi bulunduktan ve eski devirlerin pek elim yadigarı olarak bünyemizde kalan bu narazi mikroptan halâsın hakiki çarelerini gözönüne almadıktan sonra kirtasiyeciliği zahiri ilâçlarla, talimatnamelerle tedaviye uğraşmak bence bir emri muhaldir.

Benim noktai nazarıma göre her şeyde olduğu gibi bunda da evvelâ marazi teşhis etmeli, sonra çarei tedavisine çalışmalıyız.

Son Postanın Resimli Makalesi

Arkadaki Düşmanlar

1 — Hepimiz ilerli gitmiye muvaffak olmaya, hayat mücadelesini kazanmaya çalışırız.

2 — Halbuki ilerli gitmek, muvaffak olmak demek, kendimizi arkada bıraktıklarımızın oklarına hedef yapmak demektir.

3 — Her muvaffakiyet; etrafında kıskançlıklar ve husumetler uyandırır. Hayatta düşman yapmak istemiyen muvaffak olamaz.

SON TELGRAF HABERLERİ**Memlekete Kaç Para Girdi?
Bugüne Kadar 71 Milyon Kilo Üzüm
Ve İncir İhraç Edildi**

İzmir, 21 (Hususi) — Bu seneki ihracat vaziyeti müstahsil ve ihracat tacirlerini sevindirecek kadar iyidir. Bu sene ihracat mevsiminde İzmir borsasında 45,729,708 kilo üzüm satılmıştır. Bundan başka Manisa üzüm borsasında üzüm satışı yapılmış, çok şayanı memnuniyet neticeler elde edilmiştir. Mevsim iptidasından bugüne kadar İzmir limanından

ecnebi memleketlere 46,767,481 kilo üzüm ihraç edilmiştir. İncirler de gelince; bu sene İzmir borsasında 14,858,768 kilo incir satılmıştır.

Bundan başka Aydın incir müstahsilleri kooperatifi tarafından da mühim miktarda incir satılmıştır. Bu seneki incir ihracatı 23,794,511 kiloyu bulmuştur. — Adnan

Bina Vergisi**Fatih Halkının İtirazları
Haklı Görülüyor**

Ankara, 21 (Hususi) — İstanbulda son yapılan vergi tahririne edilen itirazlardan muamele safahtan ikmal eden Fatih şubesi evrakı bina vergi temyiz komisyonuna gönderilmiştir. Bu itirazların yekünü yüzü geçmektedir. Komisyon bunların kısmı azamını haklı görerek nakzetmiştir. Az bir kısmı da gayri varit görüldüğünden kesbi kat'iyet etmiştir. Nakzedilenler usulen yeniden tahmin ve tahrir tabii tutulacaklardır.

**Fransa'da
Kabine
Buhranı****Kabine Çekilecek Mi?**

Paris, 21 (Hususi) — Bütçe meselesinde fırkalar arasındaki fikir muhalefetleri şiddetini gittikçe arttırmaktadır. Bu vaziyet karşısında hükümetin teklifi ve elyevm Meb'usan Meclisi Maliye Encümeninin tetkik ettiği yeni bütçenin Meclis tarafından reddolunacağı ısrar ile söylenmektedir. Bu takdirde kabinenin sukut etmesine intizar olunuyor.

Ankara Meb'usluğu**Ekseriyetle Aka Gündüz
Bey Seçildi**

Ankara, 21 (Hususi) — Dün yapılan intihapta münhal Ankara meb'usluğuna Aka Gündüz Bey ekseriyetle intihap edilmiştir.

İntihaba başlanmazdan evvel Halk Fırkası Kâtibi Umumisi Recep Bey müntehibi sanilere kıymetli ve mühim bir hitabede bulundu ve çok akışlandı. Yazıları ve romanlarıyla kendini her kese sevdirmiş olan gündüz muharririmiz Aka Gündüz Beye muvaffakiyetler dileriz.

**C. H. F. Vilâyet Kongresi Dün Bitti
Dilekler Tespit Edildi**

C. H. F. İstanbul Vilâyet Kongresi dün üçüncü celsesini yapmıştır. Kongrede Umumi Kâtip Recep Beyin gönderdiği bir mektup ve mumaileyhin Ankara kongresinde irat ettiği nutuk okunmuş, kendisine teşekkür edilmesi takarrür ettikten sonra idare heyeti ve umumi kongreye gidecek mümessillerin intihabı yapılmış, Cevdet Kerim, Salâh Cimcoz, Ali Rıza, Necip, Samih, Hamit, Faruki, İbrahim Kemal, Galip Bahtiyar Beyler idare heyeti aslı azalığına, Manyaslı zade Feridun, Kara Mustafa zade Ahmet, Osmanlı bankasından Asım, Nemlizada Mithat, eczacı Celâl, Hasan, Hamdi, Mustafa Hayrullah Beyler de yedek

idare azalığına seçilmiştir. Aslı mümessillğe Nakiye H., Cevdet Kerim, Hamdi, Suat Kara Osman B.le, yedek mümessillğe Ali Rıza, doktor H. Kerem, Avni basmacı zade İzzet Beyler seçilmiştir. Bundan sonra ihtiyacı tetkik encümeninin 70 sayfalık raporu okunmuş, umumi kongreye arzı takarrür eden dileklerle, vilâyet kongresini alâkadar eden dilekler tesbit ve heyeti umumiyenin tasvibine arz edilerek idare heyetine havale olunmuş vali Muhiddin B. bu dilekler üzerinde izahat vermiştir.

Bundan sonra zabıt hulâsası okunarak ve yeni idare heyetine muvaffakiyetler dilenerek kongreye nihayet verilmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İstanbulda 933 senesi için neşredilen bir takvimden bir sayfa naklediyoruz:

"Eklî caiz ve caiz olmayan hayvanlar. Caiz olmayanlar: Azı diş sahibi olan, yırtıcı turnak sahibi olan kuşlar: Sırtlan, tilki, kurt. Evdeki eşek haramdır. Vahşi eşeğin eklî caizdir. Eşekten, kısraktan doğma katırlar haramdır. İnekten doğan katırın eklî helâldir. Fil, keler haramdır. Gellincik haramdır. Koçtan olma kelp yavrusunun başı kelp, vücudu koyun gibi olsa vücudu helâl, başı haramdır. Eger ot yerse helâl, et yerse haramdır. Örümcek haramdır. Fare, kortenkele,

kaplumbağanın berri ve bahri cinsleri haramdır. Yılan, kurbaga haramdır. Saksagan, büyük karga haramdır. Lâşe ve cife ekleden kuşlar haramdır. Akbaba, dövkeşu mekruhtur. At kerahati tahrimiye ile mekruhtur. Ekin kargası, yani salakarga, helâldir. Tavşan helâldir. Hayvanattan çatal turnaklı olanlar helâldir. Umumiyetle gagası doğru ve lâşe ve cife ekletmeyenler helâldir. Deve helâldir. Suda ve deryada olan kâffei hayvanat alelumum helâldir. Domuz ve maymun haramdır."

! ! ! ! !

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Münderecatımızın çok günden dercedilememiştir.

Maaş Sahipleri

Ziraat Bankasının Da C...

Ankara, 21 (Hususi) — Divan-ı Âli ve İstiklâl Mahkemesi mahkûmlarından maaş tahsis edilme üzere müracaat edenler henüz yoktur. Bunlardan maaş istihka olanlar varsa ait oldukları vekillere müracaat edeceklerdir.

300 kuruşa kadar maaş olanların on senelikleri verilmiştir. Emlâk Bakanının merkez ve şubelerinde bulunan İstanbul, İzmir, Ankara'daki ihtiyacı olan memurların maaşlarını m. y. en fazla bankalardan almakta ve bundan memnuniyet göstermekte iseler de Emlâk Bankasının şubesi olmayan diğer yerlerden de müracaatlar vaki olmakta ve bu işin şube ve sandıkları her yerde bulunan Ziraat Bankası tarafından yapılmasına tavassut edilmesini Maliye Vekâletinden rica etmektedir.

Mimarlar**Aralarında Bir Birlik
Yapacaklar**

Halk Evi Güzel san'atlar şubesi mimar kısmı dün senelik kongresini aktetmiştir. Mimarlar şubesinin güzel san'atlar şubesiyle birlikte çalışmayacağı, müstakim mimarlar birliği namile bir birlik tesisine ve nizamnamesinin tespitine karar verilmiştir.

3 şubatta tekrar işçime edilecek bu nizamnamenin müzakeresine başlanacaktır.

Makina Mübayaası

Sabık sanayi müdürü Şefik Beyin riyasetinde bir heyet makine mübayaası ve inşa plânlarının tetkiki için yakında Rusyaya gidecektir.

**Tüneldeki Müthiş
Facia Nasıl Cereyan Etti?**

(Baştafaki 1 inci sayfada)

men memurlara haber vermiştir. Bu ihbar üzerine Tünel servisleri derhal durdurulmuş ve memurlar tünelde girerek ortalağı araştırmışlardır. Bu araştırma neticesinde kanlı bir ölüm hâdisesiyle karşılaşmış ve biraz evvel Beyoğluna giden tünel arabasının fren memuru 118 Ali Rıza Efendinin ölü olarak yerde yattığı hayretle görülmüştür. Bunun üzerine zabıtaya ve Müddeiumumiliğe haber verilmiştir. Müddeiumumi muavinlerinden Sabri Bey biraz sonra hâdiseye mahalline gelmiş, tetkikat yapmıştır. Bu facia neticesi olarak tünel seferleri akşam saat altıya kadar tatil edilmiş, bu müddet zarfında keşifler yapılmak suretiler hâdisenin ne şekilde vuku bulduğunu tespit edilmeye uğraşılmıştır. Varılan ilk netice, faciyanın bir kaza ve dikkatsizlik eseri olduğu şeklindedir. Keşif ve tahminlere göre Ali Rıza Efendi, trenin hareketinden birkaç dakika evvel abdes bozmak için tünelin içine girmiş, 18 inci metreye kadar ilerlemiş, fakat geç kaldığı için bu sırada tren hareket etmiş ve Ali Rıza Efendi kendini kurtarmıyarak trenin altında feci şekilde can vermiştir. Tahkikat devam etmektedir.

Memleket Manzaraları

Münakaşa

Telif Hakkı

Nurullah Ata

İstanbul'un yazıcılar milleti heyecan içinde, biri memnun, biri müteessir iki kısma ayrıldı ve bu iki kısım birbirine öfke ile değil, "Bizim menfaatlerimizi hiç düşünmez misiniz?", der gibi si-telle bakıyor.

Almanya ve Fransa ile yapılan ticaret mukaveleleri mucibince bundan sonra fransızcadan ve Almancadan tercüme, adapte, iktibas edilen yazılar, o dillerdeki kitaplardan alınan resimler için bir "telif hakkı" verecekmiz. Müteessir olanlar:

— Tercüme ettiğimiz romandan, adapte ettiğimiz piyesten kaç para kazanıyoruz ki bir de kalkıp telif hakkı diye asım sahibine bir ücret verelim? Onlar bu parayı istemektен vaz geçmezse biz de bundan sonra tercüme kitap çıkmaz; kendi yazdığımız yazılarda pek az olduğu için, zaten sönük olan neşriyat hayatımız büsbütün sönüverir.

Memnun taraf buna cevap veriyor:

— Bundan sonra tercüme eser, telif eserden daha pahalı olacağı için artık kitapçılar, gazeteler bize müracaata mecbur olacak. İtiraf edelim: bizim kendi karihamızdan yazdıklarımız, Avrupa dillerinden alınan romanlar, hikâyelerden daha acemice olduğu için onların rekabeti bizi eziyordu. Sevinelim, rekabetten kurtuluyoruz. Telif hakkı vermek mecburiyeti yerli edebiyatımızın rağbet görmesine, rağbet gördükçe de güzelleşmesine sebep olacak.

— Acaba... Hiç zannetmeyiz. O rekabete rağmen şimdiye kadar daha iyileşmek hususunda hiç bir gayret göstermediniz. Şimdi meydan boş bulunca büsbütün kendinizi bırakacaksınız.

— İnsaf edin ve bizim kendi yazdığımız kitaplarla sizin tercüme ettiklerinizi karşılaştırın. Biz, rekabetin bizi ezdiğinden bahsederken ancak güzel eserleri kasdediyorduk, Siz bunları değil, fenalarını tercüme ediyordunuz; bizimkiler onlardan aşağı değil, hattâ bazan da iyidir. Telif hakkının bu memlekette neşriyat hayatını söndüreceğinden bahsediyorsunuz. Öyle olduğunu farzedelim. Siz telif hakkı vermediğimiz zamanlardan istifade edip de ne tercüme ettiniz? Maurice Leblanc, Gaston Leroux, Dekobra, Victor Margueritte... Değil mi? Şöyle güzel eser diye sayacağımız tercümelerin adedi onu geçmez.

— Ne yapalım? Halk onları okuyor.

— Demek sırf ticaret gayesi ile o manasız romanları tercüme ediyordunuz ve yine de etmek istiyorsunuz!... Âlâ! O halde o romanların sahiplerine de para verin. İş böyle menfaat meselesine döklünce, memnun tarafın hakkı vardır. Fakat yalnız o cepheden düşünmek doğru olmaz. O tercüme edilen beş on iyi kitap, telif hakkı vermek istemiyenlerin lehinedir.

Ben bu telif hakkı meselesinden korkmuyorum. Bir kere elbette ki Fransa ile Almanya, bizdeki neşriyat şartlarını nazarı itibare alarak, nihayet kendi eserlerinin türkçeye tercüme edilmesini kültürlerinin propagandasına hizmet ettiğinden, mukavelelerin o maddesinden vazgeçeceklerdir. Bu olmasa bile ayrı ayrı her muharrirle uzlaşılır. Hem müteessir taraf şunu da söyleyebilir:

— Telif hakkı verildiği takdirde gazeteler, nasirler size müracaat edecek diyorsunuz. Her yazı, her resim, her havadis pahalıya malolunca bakaım gazeteler çıkabilecek mi? İyi sandığınız şey, bizimki gibi sizin de dahnızı kesebilir.

MEMLEKET HABERLERİ

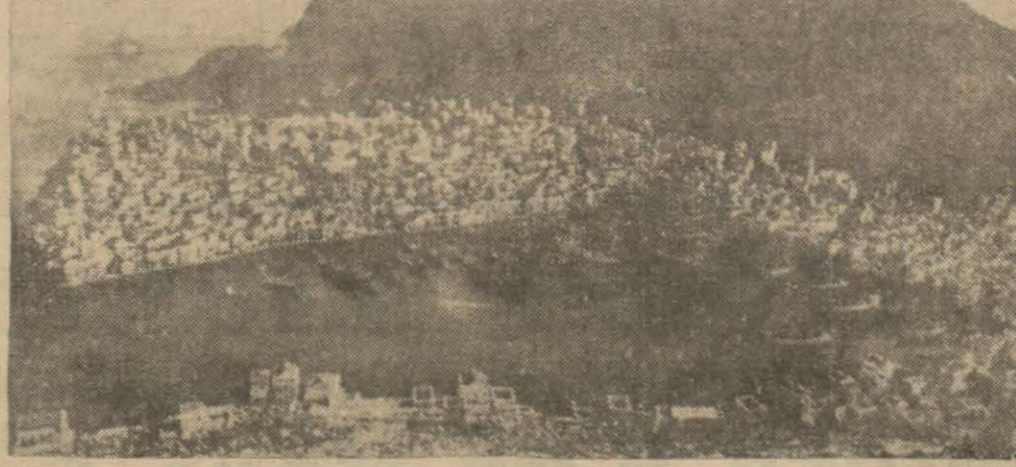
Kaçakçılıkla Geçinen Bir Ada

İhtisas Mahkemelerinin Teşekkülü Üzerine Halk İşsiz Kaldı Ve Hicrete Başladı

Andifili (Hususi) — Bu mektubumda hükümetimizin kaçakçılıkla yaptığı mücadelenin ne kadar faideli neticeler verdiğini ve komşu memleketlerde nasıl akisler bıraktığını canlandırmaya çalışacağım:

Kazamız Akdenizde İtalya'ya terk edilen Meis adasına çok yakın küçük bir kasabadır.

Meis Adasının merkezi Kastellerizo şehridir. Bu şehrin ahalisi balıkçılık, kayıkçılık ve kaçakçılık yaparlar ve bununla geçinirler. Nüfusu beş bindir.

Meis adasının umumî manzarası

Bu Ada evvelce sahillerimize senede 5-6 milyon liralık kaçak mal ihraç ederdi ve hemen Ada halkı kaçakçılığı kendilerine meslek itihaz etmişlerdi. Fakat ihtisas mahkemelerinin teşekkülü üzerine kaçakçılık durmuş, Ada ahalisi de işsizlik yüzünden Ati-

na'ya ve İskenderiye'ye hicrete başlamışlardır.

Kazamızın üç limanı vardır. Bunlardan bilhassa "Üçağız", denilen liman çok ehemmiyetlidir. Andifili bütün ihracat ve ithalatını bu limandan yapmaktadır.

Limanda büyük bir kaya üzerine nakşedilmiş bir Türk bayrağı vardır. Hamidiye Balkan harbinde Pireyi top ateşine tutup İtalya filolarının takibine maruz kaldığı zaman bu limana iltica etmiş ve o zaman mürettebatı bu bayrağı kaya üzerine nakşetmişlerdir.

Gümüşhane'de

Meyva Boldur Fakat İstifade Edilemiyor

Gümüşhane (Hususi) — Memleketimizin iktisadi vaziyeti çok sönüktür. Bir senelik istihsalatımızın ancak pek cüz'î bir kısmı satılabilmektedir. Meselâ 19086500 kilo elmadan 158600 kilosu, 584600 kilo armuttan 24500 kilosu, 28862000 kilo buğdaydan 25500 kilosu, 1728700 kilo arpandan 25800 kilosu, 20095000 yumurtadan 1,637,800 tanesi, 446300 kilo tereyağından 51800 ki. su, 350600 kilo mercimekten 5200 kilosu, 220000 kilo fasulyadan 15000 kilosu, 135400 kilo vişnede 1200 kilosu, 150800 kilo cevizden 75600 kilosu 241800 kilo baldan 1300 kilosu, 1200 kilo balmumundan 100 kilosu satılabilmiş 200060 kilo kaysıdan bir kilo bile satılamamıştır. Meyvalardan çoğu vilâyetimiz dahilinde istihlak edilmiş veyahut çürüdüğü için imha olunmuştur.

Gümüşhane meyva yetiştiren belli başlı vilâyetlerimizden biridir. Burada bir ispirto fabrikası açılrsa ve yahut bir konserve fabrikası tesis edilse istihsal edilen meyva çürümeyecek ve heder olmayacaktır. — M. Ş.

Mardin'de

Bereketli Yağmurlar Çiftçiyi Sevindirdi

Mardin (Hususi) — Üç günden beri şehrimizin her tarafına bereketli ve naft yağmurlar yağmurlar yağmaktadır. Kuraklık yüzünden çiftçilerimiz, koyun sahipleri ve şehir halkı telâşta idiler. Üç gün süren sürekli yağmurlar çiftçilerimizin yüzünü güldürdüğü gibi şehir halkını da su buhranından kurtarmıştır.

Kuraklık yüzünden buğday fiyatı bir yükseliş göstermişti. Yağmur üzerine tekrar düşmeye başlamıştır.

Edremit'te Orta Mektebi

Edremit, (Hususi) — Şehrimizde bir Ortamektep açılacağı hakkındaki karar teccüt etmektedir.

Adana Millet Mekteplerinde Muvaffak Olan 60 Ameleye Vesika Verildi

Adana Ziraat Bankası mensucat fabrikası ameleleri

Adana (Hususi) — Ziraat Bankası Adana mensucat fabrikasının kendi amelesini yeni harflarla okuyup yazdırmak için açtığı millet mektebinin A dershanesinin imtihanları Maarif Müfettişi Asım

Bayın ve Müdürlerin nezaretinde yapılmıştır.

İlk A devresinden 60 kişiye vesika verilmiştir. İki yüz kişi de gece derslerine devam etmektedir. X işaretli zat muallim İslâm Beydir.

Adapazarı'nda

Belediye Çok Güzel Bir Karar Aldı

Adapazarı (Hususi) — Belediye fabrikadaki işçi kızların sabah karanlığından, gece saat yediye kadar çalıştırıldıklarını nazarı dikkate almış ve kız işçilerinin sıhhatlerini vıkaye maksadilesekiz saatten fazla çalıştırılmalarını menetmiştir.

Adapazarı Ticaret Odası İntihabı

Ticaret ve Sanayi Odası intihabatı bir türlü neticelenmemektedir. Bine yakın esnaf ve tüccar intihabat temdit edilmiş olmasına rağmen gidip rey vermemektedirler. Bunun sebebi yalnız 48 birinci sınıf tüccarın intihap edilmek hakkını haiz olmasındadır. Esnaflar kendilerini temsil edecek zevatında intihap edilebilmesini istemektedirler.

Adana'da Spor

Adana (Hususi) — Günlerdenberi beklenmekte olan Mersin İdman Yurdu ve Seyhanspor maçı, nihayet evvelki gün yapılmıştır.

Neticede Mersin İdman Yurdu 1-4 galip gelmiştir.

Tarsus'ta

Kurtuluş Bayramı Merasimle Tes'it Edildi

Tarsus (Hususi) — Kurtuluş bayramı günü burada fevkalâde merasimle tes'it edilmiştir. Millî kıyafetlerini giymiş yüzlerce atlı memleketin kurtuluşunu temsil ederek şehire girmişler ve doğruca Duatepeye gitmişlerdir. Duatepede Mektep Müdürü İsmet, Hükümet Doktoru Cafer Sadık Beyler birer nutuk irat etmişlerdir. Belediye akşam üzeri Duatepe Mektebinde mücahitler şerefinde üç yüz kişilik bir ziyafet vermiş, bu ziyafette de nutuklar irat olunmuştur.

Malatya'da Bir Halk Hırsızları Yakalandı

Malatya (Hususi) — Birçok sabıkaları olup İstanbul, Elâziz ve Malatya hapishanelerine girip çıkmış olan Hasan nam diğer Reşit isimli ve Elâzizli bir adam Malatyada Şikşık camiinden halk, kilim ve seccade çalarak Elâzize kaçmıştır. Yabılan takibat neticesinde Hasan Reşit çaldığı eşyalarla beraber Elâzizde yakalanmış ve Malatyaya müteveccihen yola çıkarılmıştır.

Bilecik'te 17 Asırlık Bir Mezar

Bilecik (Hususi) — Şehrimizde tarihi bir taş mevcuttur. Fuat Paşanın mutasarrıflığı zamanında getirilen bu lâhitten bir çeşme yapılmıştır. Senelerdenberi su ihtiyacımızı tatmin eden bu lâhit, bugün harap bir haldedir.

70 sene memleketin en şerefli yerinde bir âbide gibi dikilen bu çeşme artık kurumuştur. Asırların hikâyesini tatlı bir şırlıtı ile boşluklara anlatan bu çeşme 3 üncü asra ait olan bir Romen lâhididir. Ve Medüz kafalarını taşımaktadır. Bu taşın bir eşi de halen Beşiktaş tabir edilen ve Bileciğe yarım saat mesafede olan mevkiye bulunmaktadır. Eski tarihlerin kaydettiğine göre "Ağrılyon", şehrinin burada olması muhtemeldir. Zamanın kahramanlarına ait olan bu iki lâhit bunu ispat edemezse de ufak bir taharriyat neticesinde bu ihtimal belki hakikat olabilir. Bilecik Tekfurunun yalnız bir tepe üzerine mevzu olan şatosu ile bu lâhitlerin bulunduğu tepe karşı karşıya iki kartal yuvası gibidir.

Bileciğin şimdiye kadar iki ismine tesadüf ettim. Birisi "Ağrılyon", diğeri de "Belokoma", dır. Belokoma Tekfurun hisarı, Ağrılyon da bu tepe karşısındaki lâhitlerin bulunduğu mevki olsa gerektir.

Milâttan pek evvel Trakya tarafından Asyaya geçen akvam arasında "Thyni", "Mariandiri", "Bebryces", "Dardani", "Mysi", "Meeðoen", ler mevcuttu. Bilecik havalisinde yerleşenler Thynilerdir.

Mısır fiavunlarından İkinci Ramazisin 9 sene süren fütuhâtı esnasında buralar Mısırlılara geçmiştir. Bir aralık hududunu pek tevsî eden Lidya hükümdarı Krezüs Bileciği de hükmü altına almıştır.

Sıra ile İranlılar, Romalılar bu havalide icrayı saltanat etmişlerdir. Romalıların icrayı saltanatı zamanında muhtemeldir ki Ağrılyon şehri ihya edilmiş ve yahut fütuhât esnasında ölen kumandanlardan ikisi buraya defnedilmiştir. Her ne olursa olsun 17 asırlık bir tarihi taşıyan bu taşın muhafazası lâzımdır.

N. K.

Soma'da Ağaç Dikme Mevsimi

Soma (Hususi) — Ağaç dikme mevsiminin başlaması üzerine Soma kaymakamı Tahsin B. bütün nahiye ve köylere bir tamim göndererek ağaçların faydasını anlatmış ve ağaç dikilmesini teşvik ederek dikilen ağaçların muhafaza ve büyümesi için neler yapılması icap ettiğini bildirmiştir.

Tamimin büyük faydaları olmuştur. Fen memurları da köylüye icap eden malûmatı vermektedir. Bütün köylerde hararetili bir ağaç dikme faaliyeti vardır.

Hayvanlarda şap hastalığı zuhur etmiştir. Hastalığın başka köylere sirayet etmemesi için derhal tedbirler alınmıştır.

İzmit'te Türkçe Ezan

İzmit (Hususi) — Her yerde olduğu gibi şehrimizde de ramazan başından itibaren ezan ve kamet türkçe okunmaya başlamıştır.

En Eski
Çıplakların
Bir Şikâyeti

Vaktile Rusyanın muhtelif taraflarına yerleşmiş garip bir mezhebin mensupları vardı. Bunlar, Duhobor ismile anılıyorlardı. Mezheplerinin icabı olarak, bunlar, muayyen zamanlarda ve bilhassa ibadet ederken kadınlı, erkekli çıplak soyunurlardı. Çarlık hükümeti, bu adamları fazla tazyik ettiği için meşhur Tolstoy'un teşvikile Duhobor'lar Kanadaya hicret ettiler ve bir asıra yakın bir zamandan beri orada oturuyorlar. Fakat bir müddettenberi Kanada kilisesinin Duhobor'lar arasında propaganda yaptığı ve bunlardan bir kısmına mezheplerini değiştirttikleri görüldüğünden, diğer Duhobor'lar, protesto makamında olmak üzere çiril çıplak soyunmuş ve Kanada'nın Vancouver şehri sokaklarını dolaşmaya başlamışlardır.

Kanada zabıtası, umumî ahlâka mugayir addedildiğinden bu tarzı haraketten dolayı Duhobor'ları yakalıyorlar mahkemeye vermişse de bunlar, orada da uryan bir hale gelmişler ve hakimleri, yüzlerini ellerile örtmeye mecbur olmuşlardır. Muhakeme neticesinde, Kanada mahkemesi, bunların Vancouver şehrinin şimalinde bulunan boş bir adada yerleşip yaşamalarına müsaade etmiştir. Fakat ceza olarak, Duhobor'lar, bu adada çıplak dolaşmayacaklar, elbise giymeye mecbur olacaklardır.

Fransız bütçesinde büyük bir açık var. Yeni kabine ile beraber iş başına gelen yeni Fransız Maliye Nazırı bu deliği kapamak için çareler ararken bir meb'usun biri çıkmış, şöyle bir teklif yapıyor:

Devlet, üç ay müddetle beherinin kıymeti takriben on lira olmak üzere tesbit edilen bilet basacak, sonra bu biletler, bütün bir sene ve her gün çekilmek suretile devam edecek olan bir piyangoya mahsus olacaklardır. Hergün çekilecek olan numaraların yalnız bir tanesine isabet vaki olacak, çıkacak mükâfat 100 bin liradan aşağı bulunmayacaktır. Yalnız, pazar günleri çekilecek numaralar için, bu mikta ona taksim edilecek ve her kazanan on kişi onar bin lira alacaklardır. Bu suretle çıkarılacak olan biletlerle devlet hazinesi, 100 ilâ 120 milyon liralık bir kazanç temin etmiş olacaktır.

Fakat bu meb'usun teklifine itiraz edenler çoktur. Diyorlar ki: Faraza, hazinenin böyle bir piyangodan 100 milyon lira kazanabilmesi için müthiş miktarda bilet çıkarması ve bunların üç ayda satılması lâzımdır. Bu ise, ne kolay, ne de bir bakıma göre mümkün gibi görünen bir şeydir. Sonra bunun bir de ahlâkî tarafı vardır. Olabilir ki her sabah gözünü açan bir Fransız yatağında kendisini zengin buluyor. Fakat bütün bir millet, bir sene müddetle, kendisini müthiş bir hayal ve büyük bir kumar hirsına kapırmış oluyor. Bunun haricinde üstelik bir de tasarruf ve iktisat kıymeti, umum nazarında, bir tali oyununun kurbanı olabilir. Elbette, diyorlar.

Fransız Bütçe Açığı Ve Bir Pi-yango Fikri

Ünyada Olup Bitenler

Fantoma Rolünü Yapmak İsteyen Azılı Bir Yumurcak Halasının Kafasını Şamdanla Parçaladı

Fena romanların, haydutluk hikâyelerinin genç dimağlar üzerinde ne derece fana tesir bıraktığını ve çok defa bunların, mümasil ve müteakip facialara sebep olduğunu gösteren bir vak'a olmuştur. Hâdisenin vukubulduğu mahal Fransa ve Paris şehridir. Mevzuda mevki alan şahıslar ise seksen yaşında bir Markiz'le Markiz'in on yedi yaşındaki mu-teber bir aileye mensup olan yeğenidir.

Markiz Ned zengin ve seksenlik bir ihtiyardır. Paris'in maruf bir mahallesinde ve güzel bir binanın alt katında yalnız başına oturur. Yeğeni Jak Voşan on yedi yaşında bir gençtir. İhtiyar akarabası sık, sık ziyaret eder. Vak'a günü de, aynı suretle Markize uğramış, bir müddet yanın-da kalmış, sonra çıkıp gitmiştir. O gittikten biraz sonra Markiz Ned, yemek odasına geçerek bir şey almak üzere büfe-nin kapağını açtığı zaman, arkadan kafasına şiddetle vurulmuş ve yere yıkılmıştır.

Fakat kadın, bu darbanın te'sirile kendini kaybetmiyerek feryat etmeye başlayınca meçhül müteceviz, ihtiyarın kafasına bir iki darbe daha indirdikten sonra kaçmıştır.

İhtiyar kadının feryadını işiten apartman kapıcısı derhal yukarıya çıkmış, Markiz'in yerde ve kan içinde yattığını, bir iskemlenin devrilip bir bacağına kırıldığı ve yerde de bir bakır ve

Markiz Ned

kanlı şamdan bulunduğunu gö-rek zabıtaya haber vermiştir. Gelen memurlar, aynı vaz'iyeti kaydetmekle beraber, az sonra kendine gelen ihtiyarın ağzından şu sözleri zaptetmişlerdir:

— Beni bu hale getiren yeğenim Jak'tır. Lânet olsun yumurcağaa...

Bu ifade üzerine Jak Voşan'ın evine gidilerek çocuk alınmış ve büyük halasının yanına getirilmiştir. Kadın, yeğeni ile karşılaşınca aynı ittihamı tekrar etmiş ve yeğenine lânet yağdırmaya başlamışsa da delikanlı bu ittihamları kemali şiddetle reddetmiştir. Bu sırada, polis komiseri, gencin kolunda bir kan lekesi görmüş,

bu lekenin nereden gelebileceğini sormuştur. Genç çocuk, hiç şaşırmadan, bunun yolda giderken dikkatsizlikle bir kasap çıracağına sürünmüş olmaktan tevellüt edebileceğini söylemişse de zabıta, buna kani olmamıştır. Biraz sıkıştırılınca küçük yumurcak şu itirafta bulunmuştur:

— Evet halamı bu hale getiren benim, bir müddet evvel Fantoma romanını okumuştum.

Bu Fantoma gibi hareket edip edemeyeceğimi tecrübe etmek istedim. Halamı ziyarete geldim, sonra çıkıyor gibi yaptım, bir perdenin arkasına saklandım. Sonra, o meşgulken, fırsattan istifade ederek arkadan geldim ve evden den getirdiğim şamdanla başına vurdum...

Zabıta, bu yaşta ve bu derece soğuk kanlılıkla hareket eden gencin ifadesine şaşır kalmıştır. Şurasını, bu münasebetle kaydetmek icap eder ki bu çocuk, orta ve meslek tahsilini bitirmiş, halasının, bazan büyük yekünler tutan paralarını, kendisine söylenen yerlere getirip götürürmüş, halve tavırda hiç bir zaman, hiç bir fenalık sezilmemiş bir aile evlâdıdır. Bundan dolayıdır ki onu ve ailesini tanyanlar hayret içinde kalmışlardır. Bu hâdiseler, fena kitapların genç dimağlar üzerinde husule getirebileceği tesir noktasından hususî bir ehemmiyeti haiz, addolunabilir.

Berlin Sokaklarında Küçük Satıcılar

Alman Gençliği, Boğazı Uğurunda, Ahlâkından Feda Etmek Vaziyetindedir

Berliner Tageblatt gazetesi, yeni sene ve Noel yortusu münasebetile Berlinin bir tablosunu çiziyor. Büyük Alman gazetesinin müşahedesine göre, Berlinde şimdiye kadar bu miktar çocuğun sokakları ve caddeleri istilâ ettikleri görülmemiştir. Bunlar umumiyetle 8, 10, 12 yaş arasındadırlar. Sokaklarda boş dolaşmaktadırlar. Kiminin elinde birkaç kibrit kutusu, bir miktar oyuncak veya meyva vardır. Bu çocuklar, ailelerinin kendilerini teşviki ve hâdiselerin zorlaması neticesi olarak sokağa düşmüşler, beş on paralık kazanç uğrunda serseri olmuşlardır.

Bunlara, dilenci denemez. Çünkü muayyen bir işleri vardır. Fakat çalışıyorlar da denemez. Çünkü kazançlarını gelip geçenlerin merhametinden beklemektedirler. Sonra, bugünkü kadar orta sınıf halkın sukut ettiği bir devre hiç bir zaman görülmemiştir. Her ne kadar alış veriş faaliyetinde bir fazlalık vardır. Fakat göze çarpan sefalet manzarası karşısında, bu kazanç hiç mesabesinde değildir. Sokakları dolduran bu küçük satıcılarla konuşulup tesbit edilmiş bazı fikirler de kaydediliyor ki aşağıya iktibas ediyorum:

Bir satıcı çocuk

"Gert 11 yaşında; evet ailem işsizdir, Fakat kendi başıma ticaret yapmak fikri ilk defa bana geldi. Kazandığım parayı kendime sarfediyorum. Çünkü mektebe gidiyorum. Mektebe gitmek için de çok para lâzım Ben, bu mahalleli değilim. Komşuların halimi görmemeleri için

annem uzaklarda satıcılık yapmamı söyledi."

"Hans 7 yaşında: Sattığım küçük fareleri büyük bir mağazadan ben aldım. Tanesine 6 fenik verdim. 10 fenike satıyorum. günde 30 fenik kazandığım oluyor. Hepsini anneme veriyorum."

"Haynç 13 yaşında: Sokakları dolduran bütün bu çocuklarla beraber alış veriş yapmak mümkün birşey. Bir kadın birşey almak istedi mi? Hepsi birden etrafını alıyor. Artık iş yapabilir isen aşk olsun."

"Hans 13 yaşında: Babamın bir nükkânı vardı. İflâs etti. Annem sokakta satıcılık yaptığımı biliyor. Göttürdüğüm paraları biriktiriyor. Beş mark olunca bana ayakkabı alacak. Haziranda orta tahsilimi bitireceğim. O zaman ne yapacağımı ben de bilmiyorum?"

Berliner Tageblatt ilâve ediyor: 10 yaşında sokak kaldırımlarını dolaşan çocuk yarın ne yapacak? Bütün bu geçirdiklerini ve birkaç matelik için katlandığı faciaları unutacak mı? Unutabilecek mi? Yoksa gelecek hâdisat, onların zihnine bütün bu geçmişleri birer kızgın damga gibi nakış mı edecek?

Ankara'da
Bir Kariimize
Cevaplarımız

Ankaradan imzasız bir mektup gönderen kariimize cevaptır: Beyefendi:

İmzasız mektubunuzu aldıktan sonra, yine mektubunuzda, hüviyetinizi bildirmemekte beis olmadığı kaydına güvenerek sizden, cevap verebilmek için adresinizi sormuştuk. Bu sarıh vadinize rağmen ses çıkarmadınız. Biz de cevabımızı, bu umumî sütunda vermek mecburiyetinde kalıyoruz:

1 — Alman muharriri Bern-dorf, sizin zannettiğiniz gibi eserlerini mahdut kimselerin okuduğu bir muharrir değildir. Bu zatın eserleri hakkında yazılan tenkitleri takip etmiş olmanın verdiği salâhiyetle diyebiliriz ki bu husustaki fikrinize iştirak edemeyeceğiz, yalnız, bu münasebetle ilâve edelim: Bir muharririn bir eseri şimendifer garlarında satılırsa, bu, o muharririn kıymetsizliğine delâlet etmez; gibi geliyor.

2 — Krişna Mortinin son zamanındaki vaziyeti münasebetile yazılan bir yazının tercümesine yaptığımız itirazı okuduk. Krişna Morti, beyan buyduğunuz gibi Avustralya'lı Mm. Besned'in oğlu değildir. Esasen bu kadın Avustralya'lı da değildir, Amerika'lıdır. Krişna Morti ise Hint'lidir. Fakat bu kadın tarafından tebenni edilmiştir. Madam Besned'in ortaya attığı theosophie mezhebinin ise ruhun intikaline istinat ettiği müsellem-dir. Fakat Krişna Morti'nin Allah'lık iddiası da muhakkaktır. Esasen, siz dahi, yazdığınız mektupta "bizzat kendisi Allah'lığa ait kendinde bir şey görmediğini," söylemeniz, bu yazının esasını tasdikten başka bir şey değildir. Kaldı ki, biz, Krişna Morti'nin son vaziyetinden bahsettik. Siz, bu neşriyatı henüz okumaya vakit bulamadığınız için, itirazınızda biraz acele etmiş oluyorsunuz. Onun, ihtiyar kadın sırtından geçindiğini iddiamız ise, yine söze değil, bu vadide yazılmış eserlere müstenittir.

Bu münasebetle temas etmiş bulunduğunuz "ferdi teknik" kelimesini izah etmemekle belki hata ettik. Doğrusunu isterseniz biz de bu tabirden bir şey anlamadık. Nasıl ki, Aynıştayn'den bahsettiğimiz zaman onun izafiyet nazariyesini etrafı ile bilmek iddiasında bulunmuyuz.

3 — Van gölünde gayet iyi balıklar çıkar. O havalıyı bilenlerle muhtelif eserler, bunun şahitleridir, siz, galiba, Lut denizi ile Van gölünü birbirine karıştırıyorsunuz. Lut denizinde kesafet fazlalığından balık yaşamıyor. Van gölünde bilhassa sahil kısımlarında ve göle dökülen dere ağzlarında nefis balıklar çıkmaktadır.

4 — İki tayyare rekoru münasebetile verdiğimiz iddia buyduğunuz rakamlar arasındaki tezada gelince: bunlardan biri paraşütle havadan yere atılmak, diğeri havada yükselmek teşebbüslerine münhasır ve alâkadarlarınca ehemmiyeti haiz muvaffakiyetlerdir, bir gazetenin her satırı bir kariî aynı suretle alâkadar edemez. Nitekim bu iki fikrayı beğenmemişsiniz. Fakat kıymetlerini ve fedakârlıklarını kâfi derecede takdir edemediğimiz tayyarecilerimiz için günlük sütunlarımızda, onlara ait birkaç haber koymamızı çok görmeyiniz, onların da diğer karilerimiz gibi kendi faaliyet sahalarına ait haberler görmeye ve görmeyi istemiye hakları vardır. Maamafih ikazımıza teşekkür eder, irşadınıza daima muhtaç olduğumuzu tekrar ederiz, beyefendi.

Haftada İki Defa Spor
S P O R

Perşembe ve Cumartesi Günleri
Çıkan Spor Sayfalarımızı
Okuyunuz...

S P O R

Geçmiş perşembe ve cumartesi günleri
olmak üzere haftada iki spor sayfası neşretmi-
ştir.

Perşembe günü spor sayfasında dünya spor
hareketleri memleket spor lâhızları vardır.

Cumartesi sayfasında ise cuma günü ma-
çları tafsilâtı yazılmıştır.

Galatasaray-Beykoz: 4-4

Dün Galatasaray Bir Aralık Mağlûp Vaz'iyete Bile Düştü

Dün Galatasaray birinci takımı beraberlikle neticelenen bir maçı daha seyrettik. Kadıköy stadyumunda yapılan bu maçta Galatasaray, Beykoz takımına karşılaştı ve müsabaka bir hayli uğraşmadan sonra ancak 4-4 gibi beraberlik vaziyetile neticelendi. Hatta uzun bir zaman Galatasaray takımı mağlûp bir vaziyette kalmış, beraberlik golünü son dakikada kazanmıştır. Şu satırlardan sonra müsabakanın cereyan tarzına geçelim.

Dünkü müsabakaya Galatasaray şu kadro ile çıkmıştı:

Rasim - Asım, Bühran - Suphi, Nihat, Rıza - Rebii, İbrahim, Rasih, Refik L. Mehmet.

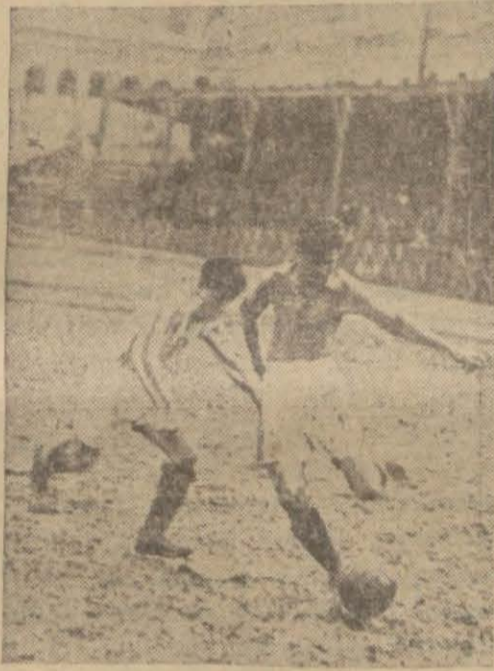
Beykoz da şöyle idi:

Nihat - Nebi, Sedat - Ahmet, Mehmet Halit - Sahap, Sait, Mustafa, Rıdvan, Bahadır.

İki takım çok çamurlu ve kaygan olan sahaya çıkıp oynama başladılar. İlk dakikalarda Galatasaray'da bariz bir canlılık göze çarpıyor ve herkes ümitleniyordu. Beşinci dakikada sağ açıktan L. Mehmet'in ortaladığı top sıkı bir şutla Beykoz kalesine girdi. Fakat bu golden pek az sonra Beykozlu'lar da ilk gollerini kazandılar. Bu gol, Beykoz'un soldan inkişaf eden bir akınıle olmuştu.

Bu golden sonra Galatasaray müdafaa ve hücum hatlarında bir bucalama görülmeye başlamıştı. Bu aralık Beykoz sağ açığının ortaladığı topu sağ iç Rıdvan biraz sürdü ve içeriye attı. Galatasaray kalecisi bu şutu tutamadı ve Beykoz bu suretle ikinci sayısını kazandı. Biraz sonra ilk devre bittiği zaman Galatasaray 2-1 mağlûp vaz'iyette idi.

İkinci devrede Galatasaray takımında bazı tebeddül oldu. Sağ açık L. Mehmet merkeze, Rasih sağ içe ve Refik de sağ açığa alındı. Fakat takım bu su-

Dünkü Fener - Vefa Maçından İki İntiba

retle de düzelmiş olmadı. Yalnız L. Mehmet dünkü maçta şahsî gayreti neticesinde Galatasarayı mağlûbiyetten kurtardı. İkinci devrenin dördüncü dakikasinda L. Mehmet tutulmaz bir şutla Galatasarayın ikinci golünü yapmaya muvaffak oldu. Fakat buna Beykozlu'lar mukabele etmekte gecikmedi'er ve üçüncü gollerini attılar. Galatasaray'ın yediği bu

golde Burhanın iska geçmesinin de büyük tesiri vardır. Bir müddet sonra Galatasaray ikinci defa olarak beraberliği temin etti. Bu sırada L. Mehmet munhasıran şahsî gayreti sayesinde Kırmızı-Sarı'nın üçüncü golünü yaptı. Fakat Beykozlu'lar geri kalmıyorlar. Çünkü Galatasaray'ın üçüncü golünden biraz sonra Beykoz sağ açığı topu çok uzaklardan aldı, mütemadiyen sürdü ve önüne gelenleri atlatmak suretile Beykoza dördüncü golü kazandı. Devrenin bitmesine pek az kalmıştı. Galatasaray'ın bu şekilde mağlûp vaz'iyette çıkacağı umumi bir kanaat şekline iktisap etmişti. Fakat bir aralık L. Mehmet son öir gayretle Galatasaray'ın dördüncü beraberlik golünü yapmak suretile takımını mağlûbiyetten kurtardı.

Dünkü oyunun umumi vaz'iyeti hiç de beğenilir bir şekilde değildir. Evvelâ şunu söyleyelim ki iki takım da gayri muntazam ve tesadüfî bir oyun oynadı. Hele sahanın fazla çamurlu olması top kontrolünü imkânsız bir hale sokuyordu.

Fakat umumi enerji itibarile Beykozlu'ları daha yüksek bulduğumuzu söyleyebiliriz.

B. Takımları

Dün bu maçtan evvel yine Kadıköy sahasında Galatasaray-Beykoz B takımları da karşılaştı. Bu müsabaka'da Galatasaray daha hâkim bir oyun oynamakla beraber gol çıkarmak noktasından geri idi. Beykoz müdafaa ise oldukça sağlam bir oyun oynadı ve neticede iki takım hiç gol yapmaksızın berabere kaldılar.

Hilâl Galip

Kadıköyünde dün yapılan ikinci küme müsabakası Kasımpaşa ile Hilâl arasında cereyan etti ve neticede Hilâl 0-2 ile galip geldi.

Stadyom Liki

Dün Taksim stadyumunda stadyom lik maçlarına da devam edildi ve Pera ile Moda takımları karşılaştı. Neticede iki takım da birer gol atmamak suretile berabere kaldılar.

Fener Bahçe Galip

Vefa Takımı Dün 1-4 ile Mağlûp Oldu

Dünkü lik maçlarının en hareketlisini Taksim stadyumunda seyrettik. Fakat çamur deryası halindeki bir sahada Futbol oynamak, oyuncuların ziyade seyircileri ıstıraba düşürüyor. Neyapalım, İstanbul asri bir stadyom kazanıncıya kadar bu ıstırabı çekmeye mahkûmuz.

Taksim stadyumundaki dünkü mühim maç Fenerbahçe ile Vefa-Kumkapı arasında yapıldı. Fener sahaya şu kadro ile çıkmıştı:

Husamettin-Yaşar, Hadi-Cevat, Fikret, Esat-Niyazi, Reşat, Zeki, Muzaffer, Şaban.

İlk devrede Fener takımı çok gevşek, hattâ biraz da ahenksiz bir oyun oynadı. Buna mukabil Vefa-Kumkapı takımı çevik, sür'atli ve atılgan bir oyun gösterdi. O kadar ki bir aralık Fenerin gevşekliğinden istifade eden Vefalı'lar bir gol bile yapmaya muvaffak oldular. Fener ise birinci devrede bu gole mukabele edemedi ve devreden mağlûp vaz'iyette çıktı. Seyircilerden bir kısmı Vefa'nın ilk devredeki çevik oyunundan cesaret alarak Fenerin mağlûbiyetini bile tahmin ettiler. Eakat ikinci devrede oyunun cereyan tarzı büsbütün değişti ve maç Fenerbahçe lehine inkişaf etti. Çünkü Vefa oyuncuları ilk devrede enerjilerini, şahsî kabiliyetlerini tamamen harcamışlar ve yorgun düşmüşlerdi.

Buna mukabil Fenerliler pek az yorulmuşlardı. Bunun çok tabii bit neticesi olarak Vefa takımı ikinci devrede hiç bir varlık

gösteremedi. Bu devrede Fener muhacimleri sıra ile dört atarak oyunu 1-4 gibi yüksek bir sayı farkile kendi galibiyetile bitirdiler.

Dünkü Fenerbahçe-Vefa oyunumum vaz'iyet itibarile seneler en heyecanlı maçlarından bir şekilde tecelli etmiştir. O zaman zaman çok sert oldu, sıra tekmeler bile savruldu.

B. Takımları

Bu maçtan evvel Fenerbahçe ile Vefa-Kumkapı B takımları karşılaşmıştı. Oyun tam manası Fenerin hakimiyeti altında cereyan etti. Vefa ise pek az canlı gösterebildi ve neticede 1-4 şeklinde Fenerbahçe galip geldi.

Küçükler Arasında

Dün Kadıköy stadında Galatasaray küçükleri ile Fenerbahçe küçükleri arasında yapılan zevkli bir maç seyrettik. İstikbalin milli takım oyuncularını biz dünkü çarpışmalarile hayli ümitlendiriyoruz. Oyun zaman zaman yüklerin maçından daha heyecanlı oluyordu. Bu iki takımın Fenerbahçe küçükleri daha hâkim bir oyun oynadılar, neticede maçı 0-2 gibi bir farkla kendilerine bitirdiler. Futbol heyetinden küçükler maçına daha fazla bir ehemmiyet vermesin bekliyoruz. Çünkü dün sahadaki oyunlarını seyrettiğimiz küçük futbolcularının eserisini çok kabiliyetli bulduk.

Memlekette Spor

İzmit'te Heyecanlı Futbol Maçları Yapılıyor

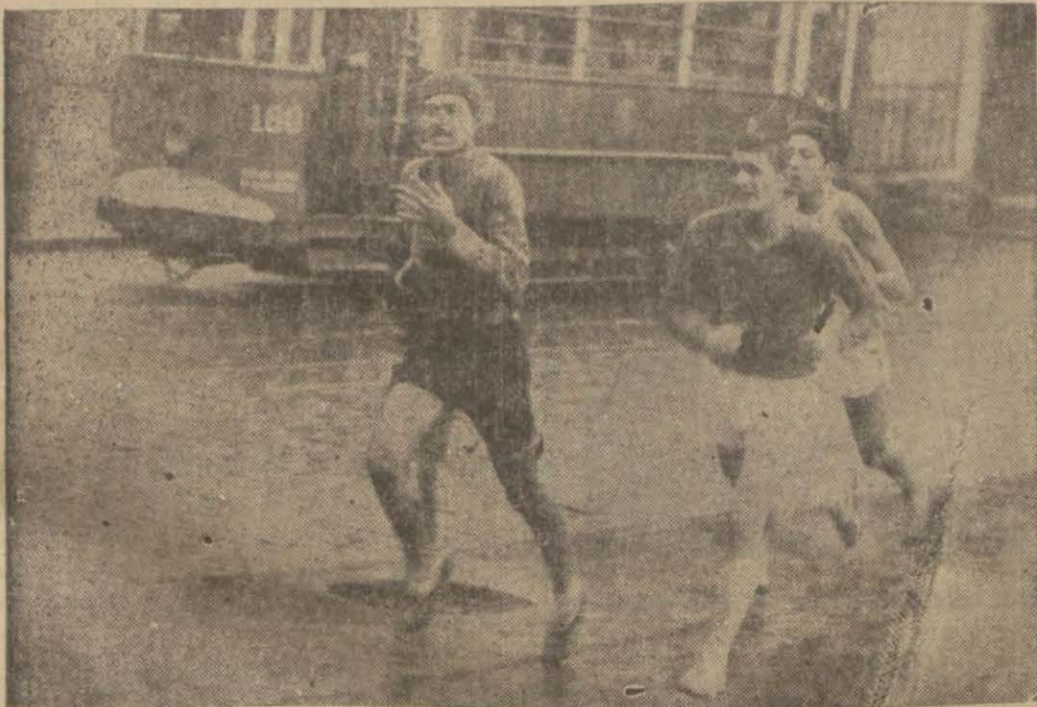
İzmit'te Ortamektep ve İdman Yurdu Oyuncuları Bir Arada

İzmit, (Husulî) — Şehrimizde ve bilhassa mntakamızda spor hareketleri seneler geçtikçe bariz bir canlılık göstermektedir. Bu arada gençliğin spora karşı gösterdiği alâkanın da büyüklüğüne işaret etmek lâzımdır. Bir kaç gün evvel burada İdman Yurdu ile Ortamektep futbol takımları arasında yapılan müsabaka bu alâkanın ciddiliğine sarih bir alâmettir. Filhakika, çok heyecanlı

geçen bu maç ve günün diğer müsabakaları hayli kalabalık bir seyirci kütlesi tarafından takip edilmiştir. İdman Yurdu bu müsabakayı (0-4) gibi bariz bir farkla kazanmıştır.

İki takım geçen hafta yaptıkları maçta ise berabere kalmışlardı. İttihatspor ile Askerî takım arasındaki müsabaka da beraberlikle neticelenmiştir.-Ceydet Yusu

Dün Yapılan Sokak Koşusu

Yüksek mektepler ve liseler için iki ayrı grup halinde, Darülfünun kulübü tarafından tertip edilen birinci sokak koşusu dün sabah 10 da muvaffakiyetle yapılmıştır. Müsabakaya 42 atlet iştirak etmiştir. Neticede Yüksek mektepler grupundan birinciliği Harbiyeden Ziya, ikinciliği Hasan Beyler aldı. Liseler grupunun birincisi ise Alman lisesinden Suat, ikincisi Hayriye lisesinden Feridun Beylerdir. Resmimiz koşulardan bir intiba'dır.

İTTİHAT VE TERAKKİ

— Her hakkı mahfuzdur. —

Nasıl doğdu?..

Nasıl Yaşadı?..

Nasıl Öldü?..

Tefrika No. 42

Fransız Hükümeti, Mahmut Paşanın Cenazesinde Nümayiş Yaptırmayacaktı

[Brüksel'de bulunan damadı şehriyarlı Mahmut Paşanın, ecold mev'udile vefat ettiği maslahatgüzar tarafından bildirilmiştir. Paşanın mahdumlarıyla Ahmet Rıza Bey birleşerek burada bulunan haşarata başlarına toplama ve nümayişlerle bir cenaze merasimi yapmaya hazırlanıyorlar. Bunun men'i için Fransa Hariciye Nezaretine müracaat ettim. Fakat söz geçiremedim. İlk vasıta ile teşrifinizi rica ederim.]

Bu telgraf, İsviçreyi dolaştıktan sonra, (Montekarlo) gazinosunun trasında, nefis bir kahvaltı esnasında Münir Beyin eline verilmişti.. Münir Bey, derhal Parise gitti.

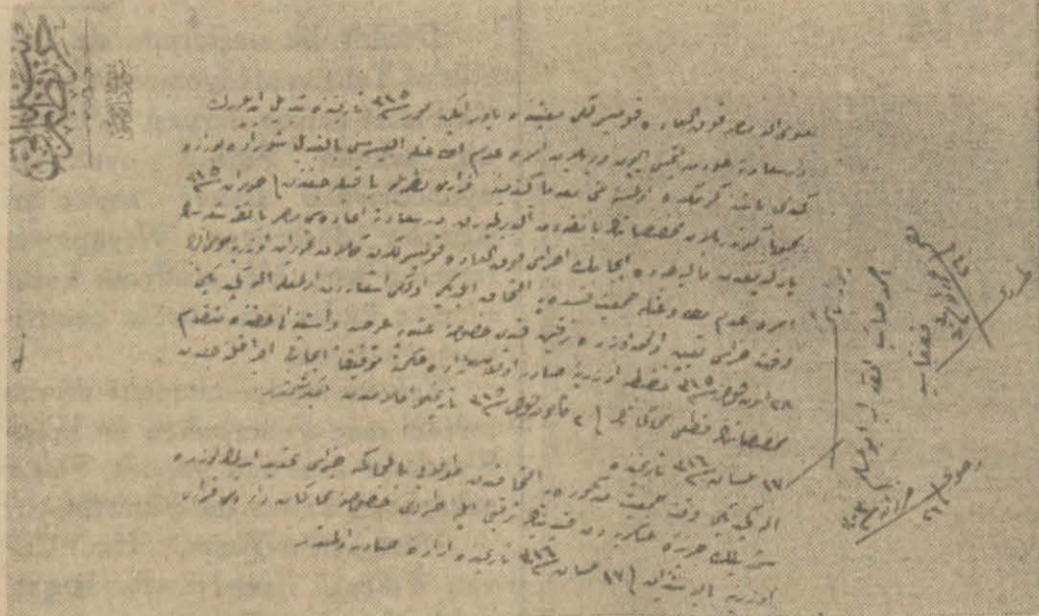
(Hariciye Nazırı, Mösyö Delkase), ile (Polis Müdürü, Mösyö Lepin) ve (Emniyeti Umumiye Müdürü Mösyö Mugen) o müracaat etti. Mahmut Paşanın cenazesinin Parise nakli ve defni esnasında yapılacak nümayişlerin menedilmesini istedi. İstiraten şunu da arz edelim ki: Gerek Hariciye Nazırı ve gerek Polis Nazırıle müdürü, Münir Beyin şahsi dostları idi. Esasen Münir Bey, bütün Fransa hükümeti rüessesile samimi görüşür ve bütün işlerini resmîyetten ziyade şahsi ve hususî tesirle istediği mecrada yürütürdü. Buna binaen bu Fransa ricali hükümeti, Münir Beyin teklifini bir şart ile kabul ettiler:

— Sokak, hükümetindir.. Bunun için sokaklarda yapılacak nümayişleri tamamen menederiz. Lâkin kapalı bir yerde nutuklar söylemelerini menedemeyiz.

Dediler. Esasen Münir Bey de, bu lâzımdı.. Fakat, cenaze yola çıkarılmıştı. Hattâ Fransa hududunu geçmiş, Parise de tekarrip etmişti. Cenazenin geleceği istasyonda, geçeceği yollarda defnedileceği (Perlaşez) mezarlığında tertibat almak icap ediyordu. Bunun için de vakit yoktu. (Mösyö Lepin) buna da derhal çare buldu. Münir Beye şu teklifte bulundu:

— Şimendiferler Müdürü Umumi, dostunuzdur. Şimdi gidiniz, onu görünüz. Bir bahane ile cenaze vagonunu bir istasyonda tevkif etsinler, Parise bugün getirmesinler.

Dedi.. Münir Bey, hemen Şimendiferler Müdürü umumisine koştı. Bu şekilde ricada bulundu. Müdürü umumî, derhal, yoldaki istasyonlara emir verdi. İstasyonun birinde, cenaze vagonu bir bahane ile tironen çıkarıldı. Bütün başka bir istikamete giden diğer bir trene bağlandı. Almanya hududuna yakın bir istasyona yollandı.

All Saip Bayın İrdi hakkındaki vesika

Brukselden hareket eden trenin Parise muvasalat edeceği saat malûm olduğu için o saatte Ahmet Rıza ve Prens Sabahattin Beyler, siyah elbiselerini, silindir şapkalarını giymişler, etraflarında (Jön Türk) lerden mürekkep bir cemmi gafir ile istasyona gelmişler, cenazeyi istikbale hazırlanmışlardı.. Tren geldiği zaman, hepsi birden koşular, cenaze vagonunu sordular. Şeftren, ellerini oğuşturarak cevap verdi: — Maalesef, bir manevra hatası yüzünden vagon bir istasyonda kaldı. Ne yapalım?.. Bu gibi yanlışlıklar, her zaman, her yerde olabilir.

Dedi. İstikbalciler, müthiş bir darbe yemişlerdi.. Derhal koşular, (Hareket Müdürü) ne şikâyet ettiler. Oradan da:

— Evet.. Bunu biz de haber aldık, pek müteessir olduk.. Şimdi o vagonu arıyoruz bulamıyoruz. Galiba, yanlışlıkla başka bir hatta sevkolunmuş.

Cevabile mukabele gördüler.. Artık istasyonda beklemenin faydasız olduğunu hissettiler. Bu suretle hercümerç olan programlarına teessüf ederek geri döndüler.

Damat Mahmut Paşanın zavallı cesedi, istasyondan istasyona dolaştıktan sonra, ancak ertesi günü Paris'te (Perlaşez) mezal günün yakın bir istasyona gelmişti. Şimendifer kumpanyası, cesedin derhal kaldırılması hakkında cenaze sahiplerine tebliğatta bulundu. Buna binaen Paris'in dört köşesine yayılmış olan (Jön

Türk) leri toplamak ve istasyonda nümayiş yapmak mümkün olamadı.. Artık bütün ümitler, mezarlıkta kalmıştı. Orada toplanılacak, ateşin nutuklarla Paris ufukları çılmatılacak, (vatan uğrunda fedâyıcan eden) Damat Mahmut Paşa) nın ölümlünden Abdülhamit mes'ul tutularak, bütün dünyaya karşı protesto olunacaktı.

Fakat.. cenaze daha (Perlaşez) mezarlığına naklolunmadan evvel, bir Fransız askeri taburu, mezarlık civarına geldi. Bir müddet oralarda talim ettikten sonra mezarlığa girdi. Silâh çatarak istirahat çekildi.

Cenaze alayı, mezarlık kapısına geldiği zaman karşılarında süngümlü askerler gördüler. Genç bir zabıt ilerledi:

— Mezarlıkta, talimden yorulmuş olan tabur efradı istirahat ediyor. Bunun için bu kadar kalabalık, asker arasına girip te onların rahatını ihlâl edemez. Cenazenin akrabasına, en samimî bir iki dostu girsin, diğerleri avdet etsin.

Dedi.. Bu askerce emre muhalefet, mümkün değildi. Zaten kağıdaki nöbetçilerin parlak süngülerini görenlerin çoğu da birer tarafa sıv şivermişlerdi. Artık vaziyeti olduğu gibi kabul etmek, hiç olmazsa, mezar başında iki üç kişi arasında, protesto maddesini tatbik ile iktifa eylemek zarurî idi. Cenaze, sessizce arabadan indirildi. Tam, kapıdan girilecekti. Birdenbire iki otomobil geldi. Birinden (Mösyö Mugen), diğerinden de birkaç resmî polis indi.. M. Mugen, doğruca Ahmet Rıza Beye yaklaştı:

— Mösyö.. Defnedeceğiniz şu cenazenin başında nutuk söylemenizi Fransa hükümeti polis nizamnamesine istinaden men ediyorum.

(Arkası var)

Almanya'da İngiliz Casusları İngilizler, Almanya'yı Bir Ağ İçine Almışlardı

— 10 —

— Hulâsa —

İngilizler, Almanyanın Vilhelms-hafen harp limanında bir casus şebekesi kurmuş, şehre ve bazı gemilere ait planları aşırımlardır. Bu iş, Glavs ve Jenike adlı satın alınan iki polis memuru marifetle yapılmış, sonra şebekeler her tarafa dal budak salmışlardır. Bunlar, iki polis memurudur ki geceleri şehrin bazı evlerini soyarlarken casuslar tarafından fotoğrafları alınmış, sonra bu resimler kendileri tehdit edilerek yola getirilmişlerdir. Bittabi ayrıca para yardımı da görmüşlerdir. Glavs, aldığı paralarla Parise öğrenmeye giderken yolda bir Alman polis müfettişi kendisinden şüphelenmiş ve bu şüpheli casus şebekesini meydana çıkarmıştır. Fakat bunlar, yer altından birbirine bitişik evlerde çalıştıkları için zamanında kaçmışlardır. Bu sırada ele geçen Galavs'da hapishaneden firar etmiştir. Alman polisinin elinde, casusların bıraktıkları birkaç fotoğraf kalmıştır.

Hapishanenin kapısını kur-nazlıkla açık bırakarak firar etmiye muvaffak olan Glavsden uzun müddet haber alınmadı. Fakat İngilteredeki Alman casusları vaziyetten haberdar edildikleri için müteyakkız bulunuyorlardı. Bir müddet sonra Glavs'ın Paris tarihile Londraya gelip küçük bir pansiyona yerleştiği Alman hükümetine bildirildi.

Kolonya polis başkomiseri derhal Alman hükümetinin resmî bir tahrirat ile Londraya hareket etti. Alman hükümeti, bu tahriratta firarı polis memuru Glavs hakkında Adlî takibat yapılmak üzere Alman zabıtasına teslim edilmesini istiyordu. İlk evvel, Londra hükümeti bu tebliği reddetti. Çünkü beynelmilel casusluk âleminde ve bir casusluk vak'asının dolaylı herhangi bir kimisenin hükümetler arasında iade edilmesi görülmesi şey değildi.

Fakat bu talebi İngiliz hükümetine iblâğ eden komiser bu cevaba gülmekle mukabele etti ve Glavs'ın herhangi bir casusluk meselesinden dolayı değil, sadece işlediği muhtelif adı cürümler münasebetile istenildiğini bildirdi.

Bugün ve gerin son günleri!

ŞİK sinemada

ERNEST LUBITZ'in en kuvvetli ve en büyük eseri

SENİNLE BİR SAAT

Fransızca sözlü sen, neç'elî filmi devam ediyor. İstanbul'un en fazla beğendiği artistler

MAURICE CHEVALIER, JEANETTE MAG DONALD tarafından

Yazan: Berndorf

Bu iddiasına esas olmak üzere de, İngiliz casusu Petersen'in Vilhelms-hafen deki evinde bulunan ve Glavs ile polis memuru Jenike'nin bir birahaneyle soyarken geceloyun alınmış olan resimlerini gösterdi. İngiliz hükümeti, bu sayırlı delil karşısında bir şey söyleyemedi, Glavs Alman polisine teslim olundu.

★

Bu casusluk hâdisesinin, son perdesi, bundan az bir müddet sonra ve muhtelif sahneler üzerinde oynanıp tamamlandı. Polis memuru Jenike, İmparatorluk mahkemesine verilmişti. Bu adam mustahfaz efradından bir küçük zabıttı. İki tane çocuğu vardı, casusluk meselesinden dolayı altı, hırsızlık hâdiseleri münasebetile üç seneye mahkûm edildi ve cezası dokuz seneye buldu. Aynı mahkeme, Fon der tan krovazörünün baş dümencisini 1912 senesinin 27 haziranında sorğuya çekti. Mahkeme reisi, uzun sakallı, meşhur doktor Menge idi. Jenikenin mahkemesinde olduğu gibi bu dava da gizli cereyan etti. Bütün bildiklerini itiraf etmesine rağmen o da altı sene hapse mahkûm oldu ve donanmadan tardedildi.

Glavsın muhakemesi ise, bir müddet sonra cereyan etti. İngiliz zabıtasına verilen sözden dolayı bu herifi casusluk zannı altına almak mümkün değildi. Muhtelif ve müteselsil hırsızlık vak'aları çürme esas ittihaz edildi, ona da altı sene hapis cezası hükümlü oldu.

Maamafih bütün bu hâdiseler, İngiliz casusluk teşkilâtının Almanya'da aldığı mevki ve ehemmiyeti bir türlü anlatamamıştı. Bu sırada, vukua gelen bir hâdisa, vaziyetin dehşetini bütün ağırlığı ile göz önüne koydu. Alman Bahriye Nezareti Şimal desizli gubesine mülhak Mülâzim Ştaynbrik; Vilhelms-hafen casusluk meselesine ait dosyeleri hamilen Kil limanına gönderildi. Mülâzimin çantası, Hamburg garında okadar maharetle aşırıldı ki derhal farkına varmadı. Bir müddet sonra ise, Berliner Morgenpost gazetesi, 4 şubat 1913 tarihile Vilhelms-hafen'den aldığı şu küçük ve zahiren ehemmiyetsiz telgrafi neşrediyordu:

"Vilhelms-hafen deniz işleri divanı harbi, inzibata taalluk eden bir ihmal neticesi bazı evrakın ziyana sebebiyet vermiş olan mülâzim Ştaynbrik'i bir sene kalebentliğe mahkûm etmiştir.."

Harbe tekaddüm günlerde, Alman efkârı umumiyesinde derin bir akis bırakan ve düşman casuslarının memleket dahilinde ne derece serbestçe dolaşabilmiş olduklarını gösteren bu hâdisa, hiçbir zaman hakiki mahiyeti ile halkın itilana vasil olmadı. Çünkü, Vilhelms-hafen de geçen vak'alarla mülâzim Ştaynbrik meselesi ve yine Berliner Morgenpostun gazetesinin aynı senenin 11 şubatında neşrettiği şu ilân arasında bir münasebet bulunabileceğini pek az kimse akına getirdi:

"Alınan malûmata göre Vilhelms-hafen zabıta kadrosu, polis müdüründen dümen neferine kadar kâmilan tepdil edilmiştir.

Essen muntakası polis amirliği, Vilhelms-hafene becayiş etmek isteyen polis memurlarının bir an evvel müracaatla kararlarını bildirmelerini bir ilânla olâkadarlara tebliğ etmektedir.."

— SON —

Son Hafta Münasebetile

FERAH SINEMA

Büyük varyete programına saz heyetini ilâve etmiştir.

A Z E R İ

Loca Fiatlarında Mühim Tenzilât

Bu akşam saat 21,30 da

SARI ZEYBEK

Opereti

UMUMA

Herkes (Sarı Zeybek) operetini mut aka görmelidir.

Istanbul Belediye Şehir Tiyatrosu

Son Hafta Münasebetile

Büyük varyete programına saz heyetini ilâve etmiştir.

A Z E R İ

Loca Fiatlarında Mühim Tenzilât

İngiltere Hükümeti tarafından Gaz. H. ne hediye edilen eserini tercümes

CANAKKALE

— 207 —

Yazan: General Oglander

İngiliz Efradı Birer Birer Kaçmaya Başlamıştı

Binaenaleyh, ihtiyatı bir tedbir olmak üzere gece saat 8] de bahriye silâhendaz livasını eski İngiliz müdafaa hatlarına göndermesi ve kendisinin de karargâhını Jeneral Egerton'un karargâhının yanına nakletmesi için Jeneral Trotman'a emir verildi. Maamafih ileriye hareket etmekle beraber, Jeneral Trotman bahriye fırkasına kumanda etmekte devam edecekti. Kendisine aynı zamanda bahriye silâhendaz livasının ancak gayet müstacel ve mühim ahvalde muharebeye iştirak ettirilebileceği de emredildi.

Türkler, o gece mukabil taarruza kalkamayacak derecede zayıf vermişlerse de, bazı noktalarda müsademe devam etmekte ve binaenaleyh 52 inci fırka ve binaenaleyh 52 inci fırka dağılık efradı toplam, bülükleri yeniden teşkil etmek ve hattı ıslah eylemek hususlarında bir şey yapamıyordu. Susuzluktan ve muharebeden yorgun düşmüş olan efrat hiçbir şey yapamayacak bir hâle gelmişti.

13 Temmuz günü vaziyet böyle idi. Sabah 4,30 da fırkanın sağ kalan zabıterleri cenahlarını düzeltmeye ve zaptedilen siperlerde intizam vücudu getirmeye çalıştıkları bir sırada 157 inci livanın sağ cenahındaki siperlerde bulunan İngiliz efradı evvelâ birer birer sonra da âdeta sürü halinde kaçmaya başladılar. Bereket versin Türkler bu ani panikten istifadeye vakit bulmazdan evvel kaçmakta olan efradın bir kısmı durduruldu ve tekrar mevzilerine sevk edildi. Bölüğü ihtiyatta bulunan kapiten Mc Donald ta bazı efradı ileriye göndererek hasil olan boşluk dolduruldu ve hat yine tesis edilebildi.

Her ne kadar bu paniğin zararlı bir neticesi görülmedise de, mesele, cepheden kat'i bir malûmat alamıyan kolordu karargâhına gayet mübalağalı bir şekilde aksetti.

O sırada, yani sabah saat 10,30 da jeneral Hunter-Weston elinde bulunan malûmat hakikaten telâş verecek bir mahiyette idi. Yeni zaptedilmiş olan siperler henüz müdafaa edilecek bir

halde değildi. Gelen rivayetlere nazaran sabahlayın erkenden iki taburluk bir kuvvet 157 inci liva cephesini bırakarak geri kaçmıştı. 155 inci livanın cephesinde bulunan 11: E işaretli siperlerin elân Türklerin elinde olduğu söyleniyordu. Bu arada gerek ateş hatındaki efrada muavenet etmek, gerekse sahne harbi temizlemek için müteaddit defalar jeneral Trotman livasından imdat talep edilmişti. Bu livadan mada ihtiyatta ancak birgün evvel İngiltereden gelen 13 üncü fırkanın iki tabur ile bahriye fırkasının yorgun bir livası vardı.

Bir gün evvel bizzat jeneral Hunter-Weston bahriye fırkasının taarruz edecek bir halde olmadığını karargâha bildirmişti. Fakat vaziyet şiddetli ve kat'i surette hareket edilmesini icab ettirmekte idi. Binaenaleyh jeneral Hunter-Weston, mukabil bir taarruza geçmeden evvel yorgun efrat tarafından 52 inci fırkaya tahsis edilen bütün hedeflerin istihsal edilmesine karar verdi. Türklerin, takviye kıta almazdan evvel ne bir mukabil taarruza ve ne de müdafaa muktedir olamayacak derecede zayıf verdiklerini zannediyordu. Binaenaleyh 52 inci fırka bütün hedeflerini istihsal ederse, Türkler İngiliz cephesinde 500 yarda uzakta kalacak ve ani bir baskın yapamayacak bir vaziyette bulunacaklardı.

Sabah saat 11 de Jeneral Hunter-Weston yeni bir taarruza ilk tayin edilen hedeflerin zaptı hususunu Fransız komandan ile müzakere etmekte olduğunu karargâhı umumiye bildirdi. Jeneral Hamilton'da cevaben: "Münasiptir. Efradımızda kabiliyet varsa böyle bir taarruzun tam sırasıdır," dedi.

Bunun üzerine kolordu kumandanı derhal ileri karargâha giderek Jeneral Egerton ve Jeneral Trotman ile görüştü ve o gün öğleden sonra Jeneral Trotman'ın elde bulunan üç tabur ile 52 inci fırka cephesinde yeniden taarruz hareketi yapılacağını bildirdi. Bu taarruzdan maksat 52 inci fırkanın cephesi önünde olup henüz Türklerin elinde bulunan siperleri zaptetmekti. Bütün münakale siperleri yaralılarla dolu olduğundan hücumun eski İngiliz mevzilerinden şerh etmek suretile yapılması kararlaştırıldı.

Tabur kumandanlarının huzur ile aktedilen bir içtimada, Jeneral Trotman bahriye fırkasının Chatham taburunun sağ cenahı Fransız kuvvetlerine istinat etmek suretile sağ cenahın, Portsmouth taburunun merkezden ve Nelson taburunun da sol cenahı Kanlıdereye istinat etmek suretile sol cenahın taarruz etmesini ve hücumun öğleden sonra 4,30 da başlamasını emretti.

Bahriye fırkasına siperlerin en son krokisi henüz verilmemişti. Jeneral Trotman bile E: 12 işaretli siperin zaptı ve muhafazası hakkında ilk verilen emrin 11 temmuzda tadil edildiğinden haberi yoktu ve kendisine tayin edilen hedefle bütün E: 11 ve E: 12 işaretli siperleri ihtiva etmekte idi.

(Arkası var)

Plânlı İktisat İçin Yeni Bir Proje Hazırlanıyor

(Baştarafı 1 inci sayfamızda)

kabete meydan vermemek, ihtiyaca uygun şekilde imalat yapmak, sanayiye yatırılan milyonları daha verimli bir dereceye çıkarmak gibi hususların temini için tahdit siyasetinin şart olduğu ileri sürülmektedir. Bu tahdit bir taraftan fabrika adedi itibarıyla, diğer taraftan da muntaka noktasından olacak, bu suretle lüzumsuz yere fabrika açılmasına meydan verilmeyeceği gibi açılacak fabrikaların muntakaları da hükümet tarafından tayin edilecektir. Yapılan bir hesaba göre bugün memleketteki fabrika adedi iki binden fazladır.

Bundan başka fabrika açmak isteyenlere teşviki sanayi kanunıyla bahşedilen muafiyetlerden bir kısmının ilgası cihetine gidilmesinin memleket için zararlı neticeler tevhit edeceği ileri sürülmektedir. Bu muafiyetler üzerinde yeniden tetkikat yapılacağı haber alınmaktadır.

Bütçe meselesine ve mali vaziyete gelince; alâkadar mahafilden alınan malûmata göre 932 bütçesinin tatbikatı ilk tahminlere uygun bir şekilde ve düzgün bir yolda devam etmektedir. Vergi tahsilâtı bütçenin muhtelif varidat fasıllarındaki tahminlerle muvazi gitmektedir. 933 bütçesine gelince; önümüzdeki mali seneye bütçesinin hazırlıkları bir müddettenberi başlamış bulunmaktadır. Bütçede muvazene temin edilmek için masraf ve varidat kalemleri üzerinde inceden inceye tetkikat yapılmaktadır. Bilhassa bazı vergilerin üzerinde fazla durulduğu öğrenilmektedir.

Sam Şehri Açlar Kafilesinin İstilasına Uğradı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ölerek yere serildikleri bildirilmektedir. Açlık vaziyetinin bu suretle devam etmesi neticesi olarak memlekette fena hadiseler çıkması ihtimalinden endişe edilmektedir.

Bunlardan başka Deyrizor taraflarında açlardan mürekkep kafilerle bazı kasabalara hücum etmişler, mağazaları yağma etmişlerdir. Halepten verilen haberlere göre orada bu ay içinde açlıktan ölenlerin adedi yirmi beşe balığ olmuştur.

Diğer taraftan açlık ve kıtlık Filistin'de de acı bir şekilde kendini göstermiştir.

Açlardan mürekkep bir kafile Kudüs üzerine yürüme karar vermiş, fakat bu vaziyeti daha evvel haber alan hükümet, nümayişçilerin elebaşlarını tevkiif etmiştir.

Kabine İstifa Ediyor

Berut, 20 (Husus) — Şamdan alınan son haberlere nazaran Suriye kabinesi yakında istifa edecek, yeni kabineyi maliye nazırı Cemil Bey teşkil edecektir. Cemil Bey Vatani partisines mensuptur. Yeni kabine, Fransa ile imzalanacak olan muahede meselesine meşgul olacaktır.

TAKVİM					
CUMARTESİ					
Gün	21	22	23	24	25
31	1	2	3	4	5
Arabi Rumi					
23 - Ramazan 1351	8 - 2ncü Kânun - 1348				
Vakit	Erzani	vasatı	Vakit	Erzani	vasatı
Güneş	4 10	7 21	Akşam	12 -	17 11
Öğle	7 14	12 25	Yatsı	1 36	18 46
İkinci	9 45	14 56	İmsak	12 26	5 36

Gençler Ne Diyor ? İnkılâp Genç Fikirlerin ağlarıyla Örülmüştür

H. S., Şaban Fehmi, Muzdat, Mümtaz Baha ve Ruhi Beyler

Gençlerin inkılâp, hayat ve istikbal hakkındaki düşüncelerini bugün de neşrediyor ve ankete mize hitam veriyoruz.

Adapazarında Muallim Ruhi Bey diyor ki:

"— İnkılâbımız ne bir "Basübadelmeyt", ne de "Fenâdan bekaya yeni bir doğuş" tur. Topraktaki silik izlerin yeniden keşfi Türklerin 7000 yıllık medeniyet hocalığını bize nasilli ispat ediyorsa: Son inkılâp ta muhtelif âmiller (tesirinde asırlardan beri teraküm eden ve nihayet büyük Başbuğunun işaretile boşanan bir enerjinin, bir şahlanın neticesi olduğunu göstermiştir.

Bana göre din: Maneviyatla alâkası bulunmayan, müteakbil fazilet ve ferağate istinadeden içtimal bir varlıktır.

Aile için de şu cümleyi tekrarlarım: "Akıllı genç daima evlenmeyi düşünüp te hiçbir zaman evlenmiyendir."

Ufulü mukadder olan bir hayattan niçin korkayım? Yalnız arzu ve emellerinin kısmen olsun tahakkukunu görmeden ölmek herkes gibi beni de üzer.

Çanakkaleden Mümtaz Baha Beyin cevabı:

"— İnkılâbımız azim ve sebatın, yıkılmak bilmiyen bir teşebbüs kabiliyetinin bir milleti yoktan nasıl var ettiğinin canlı bir misalidir. Buhran geçicidir, bir müddet sonra beşeriyet refaha kavuşacaktır. Dindarım. Çünkü din, göntüllerin manevî bir ihtiyacıdır. Hayat daimi bir mücadeleden ibarettir. Bu mücadelede kendimi kuvvetli görüyorum. Hayatımı daimi bir mücadele ve faaliyete geçirmek istiyorum."

Karamürsel'den Müzdat Bey diyor ki:

"— İnkılâbımız genç fikirlerimizin çelik bağlarıyla örülmüş ve yine gençliğe emanet edilmiştir. Dinimi çok severim. Hayatta en büyük muvaffakiyet ona galebe çalmaktır. İradelerine hâkim olanlar hayatta galip, zayıf iradeli ise mağluptur. Yemek için değil, yaşamak için yiyecekler hayatta yaşayor demektir.

Malatya'da

Kumarla Mücadele Ve Fakir Çocuklara Muavenet

Malatya (Husus) — Zabıta kahve ve gazinolarda kumar oynanmasını menetmiş ve kumarla şiddetli bir mücadele başlamıştır. Bir gece Müddeiumumi Rağıp Beyin emriyle bilcümle gazino ve kahvelerde teftişat yapılmış Nuri, Lâtif, Kadir, Mahmut ve Mehmet isimindeki adamlar cürmümeşhut halinde yakalanmışlardır.

Malatya'da Fakir Çocuklara Muavenet

Cumhuriyet sinemasında Sihat ve İctimai Muavenet Vekâleti tarafından gönderilen irsi firengi ve tedavisi filmi gündüz mektep talebelerine gece halka gösterilmiştir. Filmin birgün ve bir gece de meccanen gösterileceği tahmin edilmektedir. Cumhuriyet sinemaında Himayei Etfal menfaatine tertip edilen müsamerede 350 lira hasılat olmuştur. Hasılat ile 40 fakir ve yetim çocuğa

Celibereket'te

Menenjit Hastalığı Var Kuraklık Devam Ediyor

Celibereket (Husus) — Şehrimizde menenjit hastalığı vardır. Vefat miktarı artmıştır. Vilâyet Şahiye Müdürlüğü seri tedbirlerle hastalığın önüne geçmeye çalışmaktadır. Bütün köylere küçük sibiye memurları gönderilmiştir. Şihat Koruma Cemiyetli meccanen ilaç dağıtmakta, şehrin her yerinde aşı tatbik edilmektedir.

★ Havalarda çok kurak gitmektedir. Vaziyet çiftçiyi müteessir etmektedir.

★ Cami meydanında Ahmet Efendinin kahvesinden yangın çıkmış hemen söndürülmüştür.

tepeden tırnağa kadar bayramlık giyecek yapılmıştır.

Malatya'daki Hafriyat

Ordüzü Arslan Tepesinde yapılan hafriyat tatil edilmiş, hafriyatçılar Parise dönmüşlerdir. Ağustosta tekrar hafriyata başlanacaktır.

SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: İstanbul: Eski Zaptiye Çatalçeşme sokağı 25-

Telefon: İstanbul - 20203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgrafta İstanbul SONPOSTA

ABONE FİYATI

TÜRKİYE	ECNEBİ
1400 Kr. 1 Sene	2700 Kr.
750 " 6 Ay	1400 "
400 " 3 "	800 "
150 " 1 "	300 "

Gelen evrak geri verilmeyiz

İlanlardan mes'uliyet alınmaz

cevap için mektuplara (6) kuruluş

adul davası lazımdır.

Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Gazetemizde çıkan rasim ve yazıların

bütün hakları mahfuz ve gazetemize

aittir.

Yaverle Zihni Paşa Müvacehe Edildiler Yaver İsnadında İsrar Ediyordu Zihni Paşa Kendisini Metin Bir Şekilde Müdafaa Etti

Muharrir! ✱

Her Hakkı Mahfuzdur

—255—

İki saat sonra Zihni Paşanın kapısına bir yaver geldi.

— Paşa hazretlerini acele Başkâtıp paşa hazretleri görmek istiyorlar.

Dedi.. Zihni Paşa, rahatsızlığına rağmen gıyındı. Atkılara sarındı. Mabeyne gitti. Başkâtıp paşanın odasına girdi. Tahsin Paşa, telâş içinde idl.. Maamafih, Zihni Paşaya ikram ve hürmetle yer gösterdi. Ve sonra:

— Af buyurursunuz Paşa Hazretleri.. Rahatsız oldunuz amma.. Bir hakikatin anlaşılmasına lüzum görüldü. Efendimiz ferman buyuruyorlar; dün, teşri-fatçı beye söylediğiniz sözleri aynen tekrar etmenizi istiyorlar.

Dedi.. Zihni Paşa, birdenbire şaşkırdı. Evvelâ bu sözleri hatırlıyamadı. Çünkü bunları söylerken bir maksadı mahsus olmadığı için hiçbirini hatırlamamıştı. Lâkin, takribî bir surette söyledi ve bu sözleri söylerken, (Zati şahane) ye karşı en küçük bir kast ve imâda bulunmadığını da yemin ile teyit etti.

Zihni Paşa, temiz ve dürüst bir adamdı. Onun sözlerine ve bilhassa yeminine karşı, artık kalplerde en küçük bir şüphel kalamazdı. Buna binaen Tahsin Paşa kalktı. Huzura gitti. Meşhudat ve mesmuatını Abdülhamide arzetti. Hünkârın, buna fena halde canı sıkıldı. Bu düzenbazlığı yapan yaverle paşanın müvacehe edilmesini ve bir daha da böyle dedikodulara meydan verilmesinin kendisine tebliğini irade etti.

Yaver, derhal başkâtibin odasına çağırıldı. Zihni Paşa ile müvacehe yapıldı. Yaverin:

— Hayır Efendim.. Paşa hazretleri, ifadelerini ketmiyorlar.. Eksik söylüyorlar.

Demesine rağmen Zihni Paşa kendisini metinane müdafaa etti: — Bizzat iştirmediğiniz bir sözün fazla ve yahut eksik olduğunu nasıl iddia ediyorsunuz.

Diye yavere ağır sözler söyledi.. Nihayet bu sözleri Zihni Paşanın konağından yaverin kulağına intikal ettiren zat ta mabeyne getirildi. o da ayrıca her ikisi ile yüzleştirildi. Zihni Paşa bu suretle bu iftiradan yakasını sıyrabilirdi. Bir miktar ihvan verilerek konağına avdetine müsaade edildi.

✱

Bu yaver, bir gün de sadrazam Sait Paşa hakkında gayet tuhaf bir jurnal vermişti. O gün, ramazandı. İkinciye müteakip (huzuru hümayûn) da (ders takrir) olunurken Abdülhamit, (gayet müstacel) bir jurnal aldı.

Bu jurnal, şu mealde idi: [Sadrazam Sait Paşa kulları, şimdi dairei sadareten çıkarak ve maiyetindeki yaver ve çavuş-

ları da Babıâlîde bırakarak yalnızca arabalarına rakip ve İran sefareti istikametline doğru giderek oradaki sokaklardan birine sapmak suretile gözden nihan olmuştur. Müşarünileyh Hz. nin hangi canibe gittiklerini öğrenmek için arkalarından adam koşturulmuş ise, arabalarını görmek mümkün olamamıştır. Zan ve tahmini acizle nazaran ya, İran sefarethanesine girdikleri veyahut ta bir meselenin müzakeresi zımnında (babı vâlâyı seraskeri) ye gittikleri ve her iki şekilde de rızayı Alt hilâfına hareket eyledikleri aşikâr olduğundan hasbessadaka müstacelen arzı keyfiyete müsareat kılınmıştır ferman..]

Jurnal mühîmdî. Abdülhamit, derhal dersi kısa kestirdi. Sadrazamın nereye gittiğini tahkika girişti. Hünkâr, Sait paşanın İran sefarethanesine gitmesine hiç ihtimal vermiyordu. Çünkü bundan Sait paşanın hiçbir şey çıkarmayacağını çok iyi biliyordu. (Serasker çapısı) na gitmesi de akla gelemezdi. Zira Sait paşa ile serasker Rıza paşa birbirlerini sevmeyen ve geçinemeyenlerdi.

Buna binaen sadrazamın babı seraskeriye gitmesi ve seraskerle kendi aleyhinde bir şey görümesi pek o kadar inanılacak şey değildi. Maamafih Abdülhamit, ihtiyatı elden bırakmadı. Derhal seraskere bir yaver yolladı. Bir bahane ile saraya getirtti. Bilvasta bazı şeyler sorup öğrendikten sonra:

— Bu akşam, konaklarına gitmesinler, iftari burada etsinler. Diye haber gönderdi.

Bütün bunlar düşünülüp yapılarık, muhtelif yerlere de müteaddit adamlar gönderilmişti.

Hepsi de takım takım sadrazamı arıyor; biran evvel padişahı memnun edebilmek için baş döndürücü bir suratla oradan oraya koşuyorlardı.. Nihayet, iftara yakın şu jurnal verildi:

[Sadrazam Sait Paşa kulları, saat onbuçuk raddelerinde babıâliden yalnızca çıkarak, doğruca Ayasofya camisine gelmişler, orada bir müddet mukabele dinledikten sonra, konaklarına avdet etmişlerdir.]

Bu jurnal üzerine Abdülhamidin bütün endişe ve heyecanı sükunet kesbetti.

(Arkası var)

Zekât Ve Fitre

Münforit yardımlar istediğimiz neticeyi vermez. Bayram münasebetiyle vereceğimiz zekât ve fitrelerimizi şu veya bu fakire vermek dağınık ve faydasız bir yardımdır. Fakat bunu Hilâlahmer, Himaye-ıtfal ve Tayyare Cemiyeti gibi üç hayırlı müessesenin eline teslim edersek azami yardımı almış ve en büyük sevabı kazanmış oluruz. Bu sene zekât ve fitrenizi Tayyare Cemiyeti tarafından toplıyan teşkilâta veriniz.

Himaye-i İtfal Cemiyetinin Tebrik Teğrifnameleri

Bayramlarda, doğumlarda, sevinç ve saadet haberlerinizi, tebriklerinizi, dostlarınız ve büyükleriniz Himaye-i İtfal Cemiyetinin "Lüks", teğraf kâğıtları üzerinde okusunlar. Hem teğrafınızı çektiğiniz zat ve aleye karşı fazla itina göstermiş hem de kimsesiz fakir çocukların bakımına yardım etmiş olursunuz. Bu kâğıtlar en süslü mektup kâğıtlarından daha zarif ve daha sevimlidir. Bunun için teğraf müsveddennizin üzerine "Lüks", kelimesini yazmanız kâfidir.

Türkiye Güzellik Kraliçesi Bayramda seçilecek. fakat Diş macunlarının Kraliçesi Çoktan seçilmiştir, o da Radyolin'dir

Nur gibi beyaz dişler
temiz bir ağız, ancak bir
sabah, bir akşam gün-
de iki defa dişlerinizi
fırçalamakla kabil olur.

Bayramda Yalnız

HİLÂLİAHMER

gazetesi çıkacaktır.

Hilâlahmer Cemiyeti İstanbul Bürosundan:

İlanlarınızı Bayramda en kuvverli neşir vasıtası olan Hilâlahmer'e veriniz. Hilâlahmer gazetesi yalnız İstanbul'da değil Türkiye'nin her tarafında satılacaktır. Bu gazeteye ilan vermekle hem müessesenizi tanıtmış ve hem de Hilâlahmer'e yardım etmiş olursunuz.

İlanlarınız için: İstanbulda Yeni Postane karşısında Hilâlahmer satış deposuna. Telefon: 22653.

Son Posta gazetesi idaresine. Telefon: 20203.

Ankara caddesinde Kahraman Zade Hanında İlanat A centasına. Telefon: 20095 müracaat ediniz.

Fiatar: Son sahifede santimi 30; sondan evvelki iki sahifede

40 kuruştur.

SANIN
SANIN
SANIN
SANIN
SANIN

Sadıkzade Biraderler Vapurları KARADENİZ POSTALARI

İNÖNÜ

vapuru Pazartesi
23Kânunusani
günü akşamı saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene, Rize ve Hope) ye azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentalığına müracaat. Tel. 22134

Hukuk Talebesi Cemiyetinden: 20 - 1 - 933 cuma günü akte-dilen kongre, ekseriyetin bulunamamasından yapılamamış, ikinci içtima açılacağı zamana talik edilmiştir.

DİPLOMALI KİMYAKER ARANIYOR

İdare merkezi Beyoğlunda Tünel meydanında Metro hanında bulunan İstanbul ve Kadıköy Gaz Şirketi, gazhaneleri için mümkünse laboratuarda çalışarak mümarese kesbetmiş diplomalı bir kimyaker talep ediyor.

Namzedin mutlaka Türk tebaası olması, hizmeti askeriyesini ifa etmiş bulunması ve en yeni fotoğrafisini raptedeceği istidana mesile beraber diplomalarını ve icap eden sair vesikalarını ibraz etmesi lâzımdır.

Su Kulesi inşası ilanı

Karaağaç Müessesatından:

Mezbaha paymahalinde yaptırılacak olup keşif bedeli 1803,12 lira olan beton su kulesinin inşası kapalı zarfla ve yirmi gün müddetle münakasaya konulmuştur. İhale 4 Şubat 933 Cumartesi günü saat 14 de Müessesede yapılacaktır. Münakasaya girecek olanlar teklif edecekleri fiatın yüzde yedi buçuğu nisbetinde teminat akçesini makbuz veya mektup olarak teklif mektuplarına leffedeceklerdir. Bu inşaat diplomalı mühendisler girebilirler. Keşif evrakını ve fenni şartnamesini görmek için Müdüriyete müracaat olunur.

Yeni Neşriyat:

Azerbaycan — Ayda bir çıkan bu mecmuanın 932 senesine alt son nüshası neşredilmiştir. İçinde Azerbaycanın edebiyat ve istiklâline ait yazılar vardır.

Fikirler — İzmir gençleri tarafından neşredilen bu kültür mecmuasının 91 inci sayısı felsefe, san'at, edebiyat, terbiye yazılarını havi olarak çıkmıştır. Tavsiye ederiz.

Toprak Tahlipleri — İnhisarlar Umum Müdürlüğü ziraat ten şubesi tarafından muhtelif tütün mıntakalarının toprak tahlipleri hakkında küçük bir eser neşredilmiştir. Bu eserde tütün mıntakalarındaki toprakların mihaniki, hükmi, kimyevi tahlipleri gösterilmiştir.

Yemek kitabı — Herkesin anlayabileceği bir lisan ile yazılmıştır. Bu eser uzun senelerin tecrübesiyle vücuda getirilmiştir. Her ay mevsime göre ne yemekler pişirileceği işaret edilmiştir. Yazan Mediha Rasime Hanımdır. Fiatarı 40 kuruştur.

Foto Süreyya — 20 inci numarası çıkmıştır. Mükemmel bir salon mecmuasıdır. Foto, sine ve spor ait güzel resimleri vardır. Her on beş günde bir neşredilir.

Çiğir — Aylık gençlik, fikir ve san'at mecmuasıdır. İlk sayısı Ankara'da çıkmıştır. İçinde güzidelerimizin kıymetli yazıları vardır. Tavsiye ederiz.

Beyoğlu'nda

BAKEREski mağazaların en asrîsi ve bütün
Türkiyenin en mükemmel çeşitli**MAĞAZALARIDIR****15 Kânunusani ilâ 15 Şubat 933****MEVSİM SONU**

münasebetile

Büyük Satış

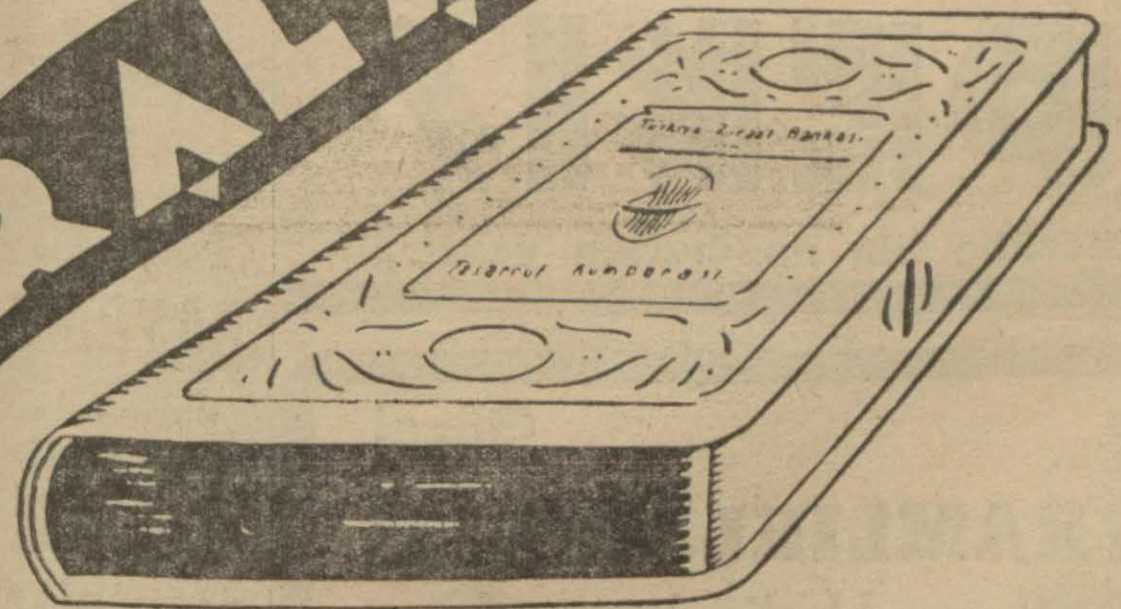
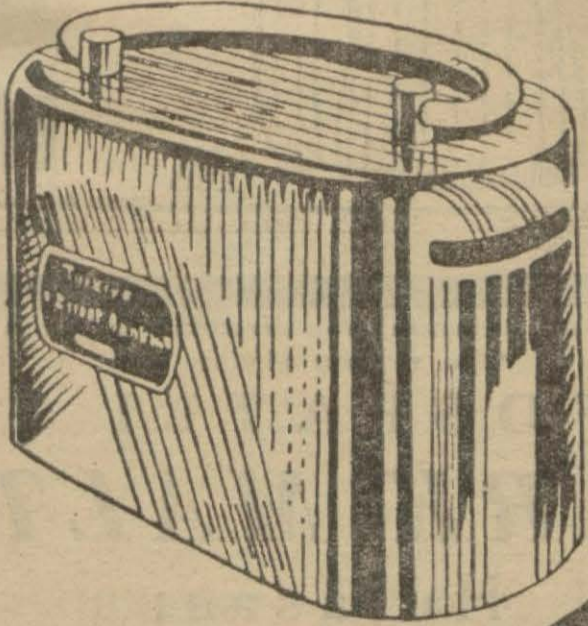
Hütün dairelerde

Fevkalâde Tenzilât**EMSALSİZ FİATLAR****BAKER**

Yalnız iyi mal ve halihazırda

her yerden ucuz satan**MAĞAZALARDIR****Bu fırsattan istifade ediniz****ÇEŞİT****En Sevdiğiniz
Sigaralar
Bir Arada!****100 Lüks sigara
nefis bir bayram
hediyesi****Darülfünun Mubayat Komisyonundan:**

Tıp Fakültesinin 1932 senesi maliyesine ait ikinci altı aylık yaş sebze yaş ve kuru meyva olbaptaki şartnamesi mucibince bu kerre aleni münakasaya vaz edilmiştir. Daha fazla malûmat almak istiyen taliplerin her gün öğleden sonra mülga Harbiye binasında komisyon kitabetine muracaatları ve ihale için de tayin edilen ikinci kânunun 25 inci çarşamba günü saat 14 de teminatlarile birlikte komisyonumuza muracaatları ilân olunur.

Diş muayenehanesi
Y. HAYONBeyoğlu İstik'âl caddesi Apartman
Santa Mariya No. 431 kuvumcu
Süri Karsusi**Son Posta Matbaası**Sahibi: Ali Ekrem
Neşriyat Müdürü: Halil Lütfi**MUHTAÇ OLMAMAK İÇİN****TÜRKİYE****BİR KUMBARA****KUMBARALARI
ALINIZ.
ZİRAAT BANKASI****İstikbalinizi Emniyetle Hazırlarsınız!**

2
Tabletlik
yeni
ASPIRİN
Paketleri

Emballage spécial
pour la Turquie
**Sachet
ASPIRINE**

Taşınması daha kolay
ve temizdir.
İhtiyaç halinde yeni paketlerden
isteyiniz!

Bu yeni ambalaj sizi kıymeti ol-
mayan başka mamulât almaktan
korur.

ASPIRİN

20 ve 2 tabletlik ambalajlar içinde
her yerde bulunur.

RENBERİ TİCARET

Merkezi : İSTANBUL Sultan Hamam No. 76-78
TELEFON : 22326

Şubesi : (Menekşe Mağazası) Bahçe Kapı No. 39-41
ANKARA : Yeyen Bey Caddesinde No. 46
TELEFON : 2113

BAYRAM
MÜNASEBETİLE
GAYET BÜYÜK FEDAKÂRLIK İLE

**İHTİYACINIZI TEMİN
EDER**
TECRÜBE EDEN BİR DAHA GELİR

*En kıymetli
Bayram
Hediyeleri*

*Bu işte
İpekiş'
indir!*

İpekiş gömlek ve kravatları

(İpekiş) in halis ipeklerden mamul gömlekleri inanılmıyacak dere-
cede uzun müddet dayandığı ve yıkandıkça daha ziyade güzelleştiği
için hakikatte en ucuz poplin gömleklerden daha ucuzdur.

İPEKİŞ

"Bir tecrübe bin nasihatten yektir,"

Ucuz

Güzel

BAYRAMLIKLARINIZI

Bayram Hediyelerinizi

Yerli Mallar

Pazarından alınız

Kravat, gömlek, mendil, cüzdan, hazır elbise,
kadın çantası, kadın ve erkek çorapları,
eldiven, şapka, kundura, itriyat ilâ.. ilâ...

Her ne isterseniz bulursunuz

Zarif

İstanbul: Bahçekapı
Beyoğlu: İstiklâl caddesi

Sağlam

Faydalı bir ilân

BAYRAM

münasebetile
8 TAKSİTTE

KÜRK

mantolar

eskisi gibi
mağazamızda
satılmaktadır.

J.BEYKO

İstanbul Kürkçü
Han Tel. 21685

Ankarada'ki şubemizde
fiatlarda büyük tenzilât

Matbuat Cemiyeti tarafından
tertip edilen
1933

ALMANAĞI

çıktı. Her kitapçıda bulunur.
Fiatı 1 liradır.

Zararlı, zehirli, tehlikeli ve kuvetsizlik halinde büyük
faide ve tesiri görülür:

**FOSFATLI
ŞARK MALT**

Hulâsası

Kullanınız.. Her eczanede satılır

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Nev'i	Mikdarı
Kırmızı Tipo mürrekkebi	350 Kilo
Yeşil " "	300 "
Kırmızı Lito " "	100 "
Yeşil Tüp " "	350 "
Kırmızı Otomatik " "	200 "
Yeşil " "	250 "

Nümune ve şartnamesine tevfikân ve pazarlıkla satın alın-
cak olan bu lezazımın bedeli (13502) numaralı kararname
ahkâmı dairesinde tesviye olunacaktır. Taliplerin nümune ve şart-
namesimizden gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere %7,5
teminatlarını hamilen 15-2-933 çarşamba günü (14) de Galatada
Alım Satım Komisyonuna müracaatları.